

መጻተኞች ወደፊት በመገስገስ ዕድገት ማሳየት አለባቸው

ዕብራውያን 5:11-6:20

«በእምነትና በትዕግሥት የተስፋውን ቃል የሚወርሱትን እንድትመስሉ እንጂ ዳተኞች እንድትሆኑ. . . [አንፈልግም]» (6:12)።

ይህ ጥቅስ አስቸጋሪና ብዙውን ጊዜ ሰዎች በተሳሳተ መልኩ የሚረዱትን ክፍል ዋና መልእክት ጠቅለል አድርጎ ያቀርባል። እስራኤላውያን ወደ ኋላ ለመመለስ በመፈለጋቸው እግዚአብሔር ቃል የገባላቸውን ተስፋ ሳይወርሱ ቀርተዋል። ምንም አደጋ ሳያገኛቸው ከግብጽ ምድር ቢወጡም፤ የተስፋይቱን ምድር ወርሰው ደስ ሊሰኙ አልቻሉም። ዛሬም አማኞች ተመሳሳይ ስሕተት ሊፈጽሙ ይችላሉ።

ይህ ክፍል በመንፈሳዊ ዕድገት ላይ እንደሚያተኩር ከተገነዘብን በደኅንነታችን ዋስትና ላይ ጥያቄ ሊያስከትሉ የሚችሉትን የተሳሳቱ አተረጓጎሞች ልንለይ እንችላለን። በዚህ ክፍል፤ ጸሐፊው ከመንፈሳዊ ዕድገት ጋር በሚዛመዱ ሦስት ርእሰ ጉዳዮች ላይ ያተኩራል።

1. በመንፈሳዊ ሕይወት ያለማደግ ምልክቶች (5:11-14)

ጸሐፊው ስለ ክርስቶስ ሰማያዊ ክህነት ለመጻፍ ሲዘጋጅ አንባቢያኑ ለዚህ ትምህርት ዝግጁዎች ለመሆናቸው እርግጠኛ አልነበረም። ችግሩ እርሱ የተማሪዎቹን ሁኔታ ለመረዳት የሚቸገር አስተማሪ መሆኑ ሳይሆን፤ የእነርሱ የግንዛቤ ማነስ ነበር በ5:11። «ጆሮቻችሁ ስለ ፈዘዙ» ተብሎ የተተረጎመው ሐረግ፤ በ6:12 «ዳተኞች» ተብሎ ተተርጉሟል። ይህም መንፈሳዊ ዕድገትን የሚገታ መንፈሳዊ ስልቸነት ወይም ስንፍናን የሚያመለክት ነው።

ለመሆኑ፤ አራቱ በመንፈሳዊ ሕይወት ያለማደግ ምልክቶች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ለቃሉ የተሰላቸ ስሜት ማሳየት (5:11)። እነዚህ አማኞች የኋሊት ጉዟቸውን የጀመሩት ከቃሉ በመንሸራተት (2:1-4) እና ቃሉን በመጠራጠር (3:7-4:13) ነበር። ከዚህም የተነሣ አሁን ለመስማት እስከማይችሉ ድረስ ጆሮዎቻቸው ፈዝዘዋል። ይህም ቃሉን ለመቀበልና ተግባራዊ ለማድረግ እንዳይችሉ አድርጓቸዋል። እነዚህ አማኞች በተሰሉንቄ ክርስቲያኖች የነበረው ቃሉን በየዋሕነት ወደ

ልባቸው የመቀበል ፈቃደኝነት አልነበራቸውም። «ስለዚህ የመልእክትን ቃል እርሱም የእግዚአብሔር ቃል ከእኛ በተቀበላችሁ ጊዜ፥ በእውነት እንዳለ በእናንተ በምታምኑ ደግሞ እንደሚሠራ እንደ እግዚአብሔር ቃል እንጂ እንደ ሰው ቃል አድርጋችሁ ስላልተቀበላችሁት፥ እኛ ደግሞ እግዚአብሔርን ሳናቋርጥ እናመሰግናለን» (1ኛ ተሰ. 2፡13)።

በመንፈሳዊ ሕይወት ወደ ኋላ የመሄድን ሁኔታ ከሚያሳዩ ምልክቶች አንዱ ለመጽሐፍ ቅዱስ የተሰላቸ ስሜት ማሳየት ነው። ሰው ለእግዚአብሔር ነገር ስልቹ መሆን ሲጀምር የሰንበት ትምህርቱ፥ ስብከቱ፥ የትኛውም መንፈሳዊ ተግባር አሰልቺ ይሆንበታል። ችግሩ ብዙውን ጊዜ የሰንበት ትምህርት አስተማሪው ወይም የመጋቢው ሳይሆን፥ የአማኙ ነው።

ለ. ለማካፈል አለመቻል (ዕብ. 5፡12)። መንፈሳዊ እውነትን ለሌሎች ማካፈል የብስለት ምልክት ነው። ሁሉም ክርስቲያኖች የማስተማር ስጦታ ባይኖራቸውም፥ ከቃሉ የተማሩትን ለሌሎች ሊያካፍሉ ይችላሉ። ልጆች ሊማሩ ከሚያቅቷቸው ነገሮች አንዱ ለሌሎች ማካፈል ነው። የዚህ መልእክት ተቀባዮች ከረዥም ጊዜ በፊት በክርስቶስ ያመኑ በመሆናቸው የእግዚአብሔርን እውነት ለሌሎች ማካፈል መቻል ነበረባቸው። ከተቀበሉት አንፃር ሌሎች እንዲያድጉ መርዳት ሊችሉ፥ እንደገና ቀላል መንፈሳዊ ነገሮችን ሌሎች እንዲያስተምሯቸው ይፈልጉ ነበር። እነዚህ ሰዎች «በክርም ጥጃነት» ሕይወት ውስጥ ነበሩ!

ሐ. የልጆች ምግብ (5፡12-13)። ወተት እንደ ሌላው ምግብ የሆድን ብዙ የማድቀቅ ሂደት ሳይጠይቅ ከሰውነታችን ጋር በቀላሉ ስለሚዋሃድ፥ በተለይ ለልጆች ተስማሚ ነው። ጠንካራ ምግብ ግን ጥርስ ጠንካሮች ብቻ ሊመገቡ ይችላሉ። ጸሐፊው «ወተት»ን «በእግዚአብሔር ቃላት መጀመሪያ ያለው የሕፃንነት ትምህርት» ሲል ይገልጻል (5፡12)። ከቃሉ «አጥንት» ተብሎ ሊገለጽ የሚችለው ክፍል፥ ጌታችን አሁን ስላለበት ሰማያዊ የሊቀ ካህናትነት አገልግሎት የሚያስረዳው ነው። ጸሐፊው ይህንን ሥጋ ሊሰጣቸው ቢፈልግም፥ እነርሱ ግን ለመቀበል የተዘጋጁ አልነበሩም።

የቃሉ ወተት ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ ያደረጋቸውን ነገሮች ያመለክታል። እነዚህም መወለዱ፥ በምድር ላይ ያሳለፈው ሕይወት፥ ትምህርቱ፥ ሞቱ፥ መቀበሩና መነሣቱ ናቸው። የቃሉ አጥንት አሁን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ የሚያካሂደውን ተግባር ያመለክታል። የክርስትና ሕይወትን በምድር ላይ በተጠናቀቀ ሥራው

ላይ እንጀመርና በሰማይ ባልተጠናቀቀ ሥራው መሠረት ማደጋችንን እንቀጥላለን።

እንደ እውነቱ ከሆነ፤ እጅግ ያደገ ክርስቲያንም ቢሆን ወተት አያስፈልገውም ሊባል የሚችልበት ደረጃ ሊደርስ ከቶውንም አይችልም። አማኞች እንደ መሆናችን መጠን አሁንም ጌታችን በምድር ላይ ካከናወናቸው ተግባራት ብዙ ነገሮችን ልንማር እንችላለን። ነገር ግን እዚያው ማቆም የለብንም! በመንፈሳዊ ሕይወታችን ማደግ ይጠበቅብናል። የምናድገውም ክርስቶስ ለእኛ በሰማይ ስለሚያደርገው የክህነት አገልግሎት ስናውቅ ነው። (ጌታ አሁን ለሕዝቡ ምን ለማድረግ እንደሚፈልግ በዕብራውያን 13:20-21 ጠቅለል ብሎ የቀረበውን አሳብ ተመልከት።)

መ. በቃሉ እንዴት መጠቀም እንደሚቻል አለማወቅ (5:14)።
በቃሉ በምናድግበት ጊዜ፤ በዕለታዊ ሕይወታችን እንዴት እንደምንጠቀምበት እናውቃለን። ቃሉን ከሥራ ላይ በምናውልበት ጊዜ «በመንፈሳዊ ሕዋሳቶቻችን» በመጠቀም፤ መንፈሳዊ መመራመርን እናሳድጋለን። ለመመርመር አለመቻል የትናንሽ ልጆች ባሕርይ ነው። ሕፃን ልጅ ያገኘውን ሁሉ ወደ አፉ ይከታል። ያልበሰለ አማኝ ከሬድዮ፣ ከቴሌቪዥንና ከጋዜጣ ያገኘውን ስብከት ሁሉ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አስተያይቶ ሳይገመገም እንዲሁ ይቀበላል።

ሥጋዊ አካላችን የስሜት ሕዋሳት እንዳሉት ሁሉ፤ ውስጣዊ መንፈሳዊ ክፍላችንም «መንፈሳዊ የስሜት ሕዋሳቶች» አሉት። ለምሳሌ፤ «እግዚአብሔር ቸር እንደሆነ ቅመሱ፤ እዩም» [መዝ. (34):8]። «የእናንተ ግን ዓይኖቻችሁ ስለሚያዩ፤ ጆሮቻችሁም ስለሚሰሙ ብፁዓን ናቸው» (ማቴ. 13:16)። የእግዚአብሔርን ቃል ስንመገብና በዕለታዊ ሕይወታችን ላይ ስንጠቀም፤ ውስጣዊ «መንፈሳዊ የስሜት ሕዋሳቶቻችን» እየተለማመዱና እየተጠናከሩ በመሄድ ንቃትን ያዳብራሉ። ጳውሎስ ይህንን ሂደት እግዚአብሔርን ለመምሰል ራስን ማስለመድ ይለዋል (1ኛ ጢሞ. 4:7-8)።

መልካሙን ከክፉ መርምሮ መለየት የክርስቲያናዊ ብስለት ወሳኝ ክፍል ነው። በሙሴ ዘመን እስራኤላውያን ይህንን የመመርመር ብቃት በማጣታቸው ተስፋ የተሰጣቸውን ምድር ለመውረስ አልቻሉም። የዚህ መልእክት ተቀባዮችም በተመሳሳይ ችግር ውስጥ ነበሩ። በክርስትና እምነት ባሉበት መርገጥ አይቻልም። አንድም ወደ ፊት በመግፋት የእግዚአብሔርን በረከት እንቀበላለን! አሊያም ወደ ኋላ ተመልስን በዓላማ-ቢስነት እንቅበዘበዛለን።

አንድ ጊዜ አንድ ሰባኪ፥ «ብዙ ክርስቲያኖች በመሀል ሰፋሪነት ቤት ውስጥ ይዋዥቃሉ» ሲል ሰማሁት። «ይህን ስትል ምን ማለትህ ነው?» ብዬ ጠየቅሁት።

«በግብጽና በከነዓን መካከል ይዋዥቃሉ። ከአደገኛ ሰፍራ ቢወጡም፥ ወደ ዕረፍትና የርስት ባለጸግነት አይደርሱም። በስቅለተ ዓርብና በእሑድ ፋሲካ መካከል ይውተረተራሉ። በክርስቶስ ደም ቢድኑም፥ በትንሣኤው ሕይወት አዲስነት ደስ አይሰኙም» ሲል አብራራልኝ።

2. ለመንፈሳዊ ብስለት ጥሪ (6:1-12)

ማንም ሰው ወደዚህች ዓለም ሊመጣ የሚችልበት ብቸኛ መንገድ እንደ ሕፃን ልጅ ተወልዶ ነው! ከዚህ የተለየ አማራጭ የለም። ነገር ግን አንድ ሕፃን አላድግ ብሎ እዚያው ቢቀር የሚያሳዝን ነገር ነው። ወላጆች ምንም ያህል ሕፃኑን ልጃቸውን ለመንከባከብ ቢወዱም፥ አድጎ እንደ በሳል ሰው ሙሉ በሙሉ በሕይወት እንዲደሰት መፈለጋቸው እውነት ነው። እግዚአብሔርም ለልጆቹ ተመሳሳይ ፍላጎት አለው። ለዚህም ነው ጸሐፊው «ወደ ብስለት እንሂድ» የሚለን (6:1፤ ከአ.መ.ት.)።

ሀ. ይህ ለመንፈሳዊ ዕድገት የቀረበ ጥሪ ነው (6:1-3)። እንድናድግ ከተፈለገ የልጅነት ነገሮችን ወደ ኋላ ትተን፥ በመንፈሳዊ ነገሮች ወደ ፊት መሄድ አለብን። የቁጥር 1 ቀጥተኛ ትርጉም፥ «የክርስቶስን ትምህርት የመጀመሪያ ነገሮች (ሀ ሁ) ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ አቁመን. . .» የሚል መልእክት ያስተላልፋል። በመዋለ ሕፃናት በነበርሁ ጊዜ አስተማሪያችን ፊደል አስቆጥራናለች። ልጆች ፊደልን የሚማሩት ቃላትን፥ ዓረፍተ ነገሮችን፥ መጻሕፍትንና በጽሑፍ የሰፈረውን ሁሉ ለማንበብ እንዲችሉ ከፍ ወዳሉ ደረጃዎች እንዲሻገሩና የላቁ ትምህርቶችን እንዲማሩ ነው። ስለሆነም ሁልጊዜ ሀሁ ሲማሩ አይኖሩም። እነዚህን መሠረታዊ ነገሮች የሚማሩት ወደ ሌሎች የተሻሉ ነገሮች ለመሸጋገር ነው።

«እንሂድ» የሚለው ቃል «በእርሱ ብርታት ወደ ፊት እንገስግስ» የሚል አሳብ አለው። ራሳችንን ለእርሱ አሳልፈን ስንሰጥ፥ ቃሉን ስንቀበልና በቃሉ ላይ ተደግፈን እርምጃዎችን ስንወስድ ወደ ፊት እንድንሄድ የሚያስችለን እግዚአብሔር ነው። ሕፃን ልጅ የሚያድገው፥ ሲመገብ፥ ሲተኛ፥ ሲጫወትና ሰውነቱን ሲያንቀሳቅስ ነው። ተፈጥሮ ራሱ እግዚአብሔር በወሰነለት ሥርዓት መሠረት ቀን በቀን እያሳደገው በመጨረሻም ልጁ ወደ ብስለት እንዲደርስ ያደርጋል። ለክርስቲያኖች ማደግ ተፈጥሯዊ ሲሆን፥ አለማደግ ግን እንግዳ ነገር ነው።

ጸሐፊው ስድስት የክርስቲና ሕይወት መሠረታዊ እውነቶችን ዘርዝሯል። እነዚህ ለአይሁድ እምነትም መሠረታዊ እውነቶች ናቸው። የክርስቲና እምነታችን በአይሁድ እምነት ላይ የተመሠረተና ከዚያ ባሻገርም ለአይሁድ እምነት ተፈጻሚነትን የሚሰጥ ነው። መዳን ከአይሁድ ነውና (ዮሐ. 4:22)። የዚህ መልእክት ተቀባዮች ከስደት ለመሸሽ ብለው ወደ ይሁዲነት ቢሄዱ፣ የኋለኞች ተመልሰው ፍጹሙን ፍጹም ባልሆነው፣ በሳሉን በሳል ባልሆነው መለወጣቸው ነበር።

የመጀመሪያዎቹ ሁለት ነገሮች (ንስሐና እምነት) ወደ እግዚአብሔር የመመለስ ሁኔታዎች ሊሆኑ፣ ወደ መንፈሳዊ ሕይወት የመግቢያ የጅማሬ መንገዶች ናቸው። ንስሐ መግባት ማለት አስተሳሰብን መቀየር ማለት ነው። ይህ ኃጢአትን መጥላት ብቻ ወይም የኋላውን እያሰቡ መጸጸትና መቆጩት አይደለም። ነገር ግን ስለ ኃጢአት የነበረንን የቀድሞ አስተሳሰብ መቀየርና ከእርሱም ፊታችንን መመለስ ማለት ነው። አንድ ኃጢአተኛ ንስሐ ከገባ በኋላ (ይህም ራሱ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው የሐዋ. 5:31 እና 11:18)፣ በእግዚአብሔር ሊያምን ይችላል። ንስሐ መግባትና ማመን ጎን ለጎን የሚሄዱ ነገሮች ናቸው (የሐዋ. 20:21)።

ቀጣዮቹ ሁለት ነገሮች (ጥምቀትና እጅ መጫን) አንድ ሰው ከአጥቢያ ማኅበረ ምእመናን ጋር ያለውን ግንኙነት የሚያመለክቱ ናቸው። በአዲስ ኪዳን አንድ ሰው ንስሐ ገብቶ በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ፣ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባል ይሆናል (የሐዋ. 2:41-47)። በዕብራውያን 6:2 «ጥምቀቶች» ተብሎ በብዙ ቁጥሮች የተገለጸው አሳብ «እጥበቶች» ሊባል ይችላል (9:10)። ውኃ በራሱ ኃጢአትን ሊያነጻ ባይችልም (1ኛ ጴጥ. 3:21)፣ ጥምቀት የመንፈሳዊ እጥበት ተምሳሌት ነው። («ተነሣና ስሙን እየጠራህ ተጠመቅ፤ ከኃጢአትህም ታጠብ») (የሐዋ. 22:16)። እንዲሁም ደግሞ ጥምቀት ከክርስቶስ ሞት፣ መቀበርና ትንሣኤ ጋር መተባበራችንን የሚያሳይ ምሳሌ ነው (ሮሜ 6:1-4)። እጅ መጫን (ዕብ. 6:2) አንዳንድ በረከቶችን መካፈልን (ሉቃስ 24:50፤ የሐዋ. 19:6) ወይም የአንድን ሰው ለአገልግሎት መለየት ያመለክታል (1ኛ ጢሞ. 4:14)።

የመጨረሻዎቹ ሁለቱ የሙታን ትንሣኤ (የሐዋ. 24:14-15) እና የመጨረሻው ፍርድ (የሐዋ. 17:30-31) የወደፊትን ዘመን የሚያመለክቱ ናቸው። አይሁዶችም ሆኑ ክርስቲያኖች በእነዚህ አስተምህሮዎች ያምናሉ። ብሉይ ኪዳን ስለ አጠቃላይ ትንሣኤ ቢያስተምርም፣ ትምህርቱ ግልጽ ሆኖ አልተቀመጠም። አዲስ ኪዳን

የዳኑትም ሆኑ ያልዳኑት በመጨረሻው ዘመን ከሙታን የሚነሡ መሆናቸውን ያስተምራል (ዮሐ. 5:24-29፤ ራእይ 20:4-6፤ 12-15)።

የዕብራውያን 6:1-3 መልእክት ግልጽ ነው። ይህም፡ «መሠረት ጥላችኋል። ሀሁን ታውቃላችሁ። አሁን ወደ ፊት ተራመዱ! እግዚአብሔር ወደ ብስለት እንዲያደርሳችሁ ራሳችሁን ለእርሱ ተዉለት!» የሚል ነው።

ለ. ይህ ዕድገት ከደኅንነት ጋር የሚገናኝ አይደለም (6:4-6)። እነዚህ ቁጥሮች በ10:6-39 ከቀረበው ማስጠንቀቂያ ጋር ብዙ ክርስቲያኖችን ሲያሳስቡና ሲያስጨንቁ ይታያል። ለዚህም ምክንያቱ ሰዎች እነዚህን ጥቅሶች በተሳሳተ መንገድ መተርጎማቸውና ከአገልግሎት ላይ ማዋላቸው ነው። እነዚህን ጥቅሶች ካነበቡ በኋላ የማይሰረይ ኃጢአት እንደሠሩ በማመን (ወይም ሰይጣን ስላሳመናቸው) ተረብሸው ከሩቅ አገር ስልክ የደወሉልኝ ሰዎች አጋጥመውኛል። ዳግም ላልተወለደ ክርስቲያን የውሸት ዋስትና ለመስጠት እንደማልፈልግ ሁሉ፤ እውነተኛ አማኞችም ተሰናክለው እግዚአብሔር ካዘጋጀላቸው መልካም በረከት እንዲጎድሉ አልሻም።

የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች የዚህን ከባድ ምንባብ ትርጉም በውል ለመረዳት የተለያዩ መላምቶችን አቅርበዋል። ከእነዚህም መካከል አንደኛው አመለካከት፤ ጸሐፊው በፈቃዳችን ጀርባችንን ለክርስቶስ ስጥተን ወደ አሮጌው ሕይወታችን በመመለስ የክህደት ኃጢአት እንዳንፈጽም እያስጠነቀቀን ነው የሚል ነው። ይህ አመለካከት እንደሚለው፤ እንዲህ ዓይነት እርምጃ የወሰደ ሰው ለዘላለም ይጠፋል። እኔ ግን ከዚህ አመለካከት ጋር የማልስማማባቸው አያሌ ምክንያቶች አሉኝ። በመጀመሪያ ደረጃ፤ «አፖስቲሲያ» የሚለው የፅርዕ (የግሪክ) ቃል በዚህ ምንባብ ውስጥ አላገለገለም። በ6:6 «የካዱ» የሚለው «ፓራፒፕቶ» ከሚለው የፅርዕ (የግሪክ) ቃል የተተረጎመ ሲሆን፤ ቀጥተኛ ፍቺውም «መውደቅ» ማለት ነው። ሁለተኛ፤ ሁልጊዜም ግልጽ ያልሆነውን የምንተረጉመው ግልጽ በሆነው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እውነተኛ አማኝ ሊጠፋ እንደማይችል የሚያስረዱ በርካታ ምንባቦች አሉ። እንዲያውም፤ ለዘላለማዊ ደኅንነት ዋቢ ከሚቆሙ ጠንካራ ሙግቶች መካከል አንዱ የዚህ ምዕራፍ የመጨረሻው ክፍል ነው! (6:13-20)። በተጨማሪም ዮሐንስ 5:24፤ 10:26-30፤ ሮሜ 8:28-39 ተመልከት።

ደኅንነታችንን ልናጣ እንችላለን ብለው የሚያስተምሩ ሰዎች በዚህ መልኩ የወደቀ ሰው እንደገና ወደ ደኅንነት ሊመጣ ይችላል ብለው ያስተምራሉ። ነገር ግን ይህ ምንባብ (ዕብ. 6:4-6) የሚያስተምረው

የዚህን ተገላቢጦሽ ነው! «እንደገና ለንስሐ እነርሱን ማደስ የማይቻል ነው።» በሌላ አገላለጽ፡ ይህ ክርስቶስን ስለ መካድ የሚናገር ከሆነ፡ የካደ ሰው እንደገና ወደ ደኅንነት ሊመጣ አይችልም ማለት ነው። ስለሆነም፡ ከህደትን የፈጸመ ሰው ለዘላለም ይጠፋል ማለት ነው።

ሌሎች ደግሞ እነዚህ ሰዎች እውነተኛ አማኞች አልነበሩም ይላሉ። ምንም እንኳ እስከተወሰነ ደረጃ ድረስ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የተባበሩ ቢሆንም፡ ዳግም አልተወለዱም ነበር ብለው ያስባሉ። ለማንኛውም እነዚህ ሰዎች የተገለጹበትን ሁኔታ በመመልከት ዳግም መወለድ አለመወለዳቸውን ልንረዳ እንችላለን።

ብርሃን በርቶላቸው ነበር (6:4)። «አንድ ጊዜ» የሚለው «ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ» ማለት ነው። ይህ ግሥ በዕብራውያን 10:32 ያገለገለበት ሁኔታ እውነተኛ ደኅንነት ማግኘትን ያመለክታል (2ኛ ቆሮንቶስ 4:4-6)።

«ለማያዊውንም ስጦታ የቀመሱትን» (ዕብ. 6:4) እና «መልካሙንም የእግዚአብሔርን ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን» (6:5)። እነዚህ ሰዎች «ቀምለዋል እንጂ በልተው አላጣጣሙም» ማለት አተረጓጎምን በአንድ ቃል ላይ መመሥረት ነው። እግዚአብሔር ልጁ ሞትን ለሰዎች ሁሉ እንዲቀምስ ፈቅዷል (2:9)። ይህ ማለት ግን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የሞትን ናሙና አይቷል ማለት አይደለም! «መቅመስ» በተጠቀሰው ሂደት ውስጥ ማለፍን ያመለክታል። ስለሆነም፡ እነዚህ የዕብራውያን ክርስቲያኖች የደኅንነትን ስጦታ፡ የእግዚአብሔርን ቃልና የእግዚአብሔርን ኃይል በሕይወታቸው ውስጥ ተለማምደዋል። ይህ እውነተኛ ደኅንነት ማግኘታቸውን አያመለክትም?

«ከመንፈስ ቅዱስ ተካፋዮች ሆነው የነበሩትን» (4:5)። እስከተወሰነ ደረጃ ድረስ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ነበሩ ማለቱ የግሡን ቀላል ፍች ለመቀበል አለመፈለግ ይሆናል። ይህም ማለት በትክክል እንደተገለጸው፡ «ተካፋዮች» ማለት ነው። እነዚህ ሰዎች የመንፈስ ቅዱስ ብቻ ሳይሆን፡ የለማያዊ ጥሪ (3:1) እና የክርስቶስ ተካፋዮች (3:14) ናቸው።

እነዚህን ነገሮች ሳገናዝብ፡ የተጠቀሱት ሰዎች አማኞች ነን የሚሉ ብቻ ሳይሆኑ፡ እውነተኛ አማኞች መሆናቸው በግልጽ ይታያል። ከዚህም በላይ፡ ደኅንነትን ያላገኘ ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን የሚያስድበው እንዴት ነው?

ሦስተኛው አመለካከት፡ ይህ (ያልተጠቀሰው ኃጢአት) ገና ቤተ መቅደሱ ሳይፈርስ የነበሩት የዕብራውያን ክርስቲያኖች ብቻ ሊፈጽሙት የሚችሉት እንደሆነ ያስረዳል። እንደዚያ ከሆነ፡ ጸሐፊው ይህንን ጉዳይ ከጌታችን ሰማያዊ ክህነትና ከመንፈሳዊ ብስለት አስፈላጊነት ጋር ያዛመደው ለምንድን ነው? እርሱ የጻፈው ጉዳይ ከዛሬው ዘመን ጋር የማይዛመድ ከሆነ፡ የምክሩ ዓላማ ምንድን ነው? እነዚህን ቁጥሮች ለመጀመሪያው ምእተ ዓመት የአይሁድ ክርስቲያኖች የተወሰኑ ናቸው ካልን፡ ማስጠንቀቂያው ፋይዳ ቢስ የሚሆን ይመስለኛል።

እንደዚያ ከሆነ፡ ጸሐፊው ለእኛ ለማስተላለፍ የፈለገው መልእክት ምንድን ነው? ምናልባትም እውነተኛ አማኝ ሊጠፋ አይችልም የሚለውን አመለካከት ለማረጋገጥ አንድ የፈጠራ (ልብ ወለዳዊ) ሁኔታ እየተጠቀመ ይሆናል። ቁጥር 9 ይህንን አተረጓጎም የሚደግፍ ይመስላል። «ስለ እናንተ ግን፡ ወዳጆች ሆይ፡ ምንም እንኳ እንዲሁ ብንናገር፡ አብልጦ የሚሻለውና ለመዳን የሚሆነው እንዲሆንላችሁ ተረድተናል።» የጸሐፊው ሙግት የሚከተለውን አቅጣጫ ይይዛል።

«እንበልና ወደ ብስለት ሳታድጉ ትቀራላችሁ። ይህ ማለት ግን ደኅንነታችሁን ታጣላችሁ ማለት ነው? አታጡም! ደኅንነታችሁን ካጣችሁ እንደገና መልሳችሁ ልታገኙት አትችሉም። ይህ ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስን ማስደብ ይሆናል። እንደገና ለእናንተ መስቀል አለበት ማለት ነው። ይህ ደግሞ አይቻልም።»

በቁጥር 4፡ ጸሐፊው ተውላጠ ስሞችን ከ«እኛ» ወደ «እነርሱ» ለውጧል። ይህ ለውጥ ደግሞ በአእምሮው የነበረው መላምታዊ ሁኔታ እንደሆነ ያመለክታል።

ይሁንና፡ መላምታዊ ሁኔታን የግድ አስፈላጊ የሚያደርግ ሌላም አማራጭ አተረጓጎም አለ። በቁጥር 6 ስለ «መስቀል» እና «ማዋረድ» የሚናገሩ ግሦች የአሁን ጊዜ ቀጣይ ድርጊቶችን የሚያመለክቱ ናቸው። «እየሰቀሉትና. . . እያዋረዱት. . .» ጸሐፊው እነዚያ ሰዎች በፍጹም ወደ ንስሐ ሊመጡ አይችሉም አላለም። ጸሐፊው በክርስቶስ ላይ እንዲህ ያለ አሳፋሪ ተግባር እየፈጸሙ ሳለ ወደ ንስሐ ሊመጡ አይችሉም ነው የሚለው። በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ እንዲህ ዓይነት እርምጃ መውሰዳቸውን ካቆሙ ንስሐ ገብተው ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ኅብረት ሊያድሱ ይችላሉ።

የትኛውንም አመለካከት ብንከተል፡ የጸሐፊው ዓላማ አንባቢዎችን ማስፈራራት ሳይሆን ማረጋገጫ መስጠት እንደሆነ እንገንዘብ። ሊያስፈራራቸው ቢፈልግ ኖሮ ክርስቶስን እንዲያዋርዱት ያደረጋቸውን

ኃጢአት ይጠቅስ ነበር። ጸሐፊው ግን እንደዚህ አላደረገም። «ከህደት» የሚል ፍች ያለውን የፅርዕ (የግሪክ) ቃል መጠቀም ሲችል፤ «መውደቅ» የሚለውን መርጧል። (ገላ. 6:1 ላይም ተመሳሳይ ቃል ይገኛል።)

ክርስቲያኖች «ለሞት የሚያደርስ ኃጢአት» ሊፈጽሙ ይችላሉ (1ኛ ዮሐ. 5:16-17፤ 1ኛ ቆሮ. 11:30-32)። ይህ የዕብራውያን ጸሐፊ በምዕራፍ 12 ውስጥ የሚያነሳው የእግዚአብሔር ቅጣት ነው።

ሐ. ይህ ዕድገት ፍሬያማነትን ያስከትላል (6:7-10)። ይህ ስለ እርሻ መሬት የሚናገረው ምሳሌ ጌታችን ስለ ዘረው ምሳሌ (ማቴ. 13:1-9 እና 18-23)፤ ጳውሎስ ደግሞ ሥራችን በእሳት ስለሚፈተንበት ሁኔታ ከሚናገረው አሳብ ጋር ይመሳሰላል (1ኛ ቆሮ. 3:6-23)። የእርሻ መሬት ጠቃሚነቱን የሚያሳየው ፍሬ በመስጠት ነው። እውነተኛ ክርስቲያንም መንፈሳዊ ዕድገት በማሳየት ለእግዚአብሔር ክብር ፍሬ ያፈራል። የሚቃጠለው «እሾህና አሜኬላው» እንጂ እርሻው እንዳልሆነ እንገንዘብ። እግዚአብሔር «የራሱ የሆነን ነገር አይረግምም»

በዕብራውያን 6:7 የእግዚአብሔርን በረከት የምታመለከተው እርሻ በቁጥር 9 ከደኅንነት ጋር ተያይዘው የሚሰጡንን ነገሮች እንደምታሳይ ተገልጽዋል። ሁሉም አማኝ እኩል ፍሬ ሊሰጥ አይችልም። አንዳንዶች 100፤ ሌሎች 60 እና 30 እጥፍ ይሰጣሉ (ማቴ. 13:23)። ነገር ግን ሁሉም አማኝ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን የሚያረጋግጠውን አንድ ዓይነት ፍሬ ያፈራል (ማቴ. 7:15-20)። ይህም በክርስቶስ እየበሰለን ስንሄድ መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ውስጥ የሚሠራው የክርስቲያናዊ ባሕርይና አካሄድ ፍሬ ነው (ገላ. 5:22-26)።

ጸሐፊው በሕይወታቸው እንደሚገኙ የሚያውቃቸውን አንዳንድ ፍሬዎች ዘርዝሯል (ዕብ. 6:10)። እነዚህ ሰዎች ከፍቅራቸው የተነሣ ለጌታና ለሌሎች ቅዱሳን አገልግለው ነበር። አሁንም ይህንኑ አገልግሎት አላቋረጡም ነበር (1ኛ ተሰ. 1:3-10፤ ራእይ 2:2 አንብብ)። እነዚህ ደኅንነትን ከሚያጅቡ ነገሮች አንዳንዶቹ ናቸው።

ነገር ግን ጸሐፊው አንባቢዎቹ በአገልግሎታቸው ላይ በማተኮር እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን የተሟላ ርስት ወደሚያገኙበት የበላልነት ደረጃ ሳይደርሱ እንዳይቀሩ ይሰጋል።

መ. ይህ ዕድገት ትጋትን ይጠይቃል (ዕብ. 6:11-12)። ምንም እንኳ ወደ ብስለት የሚወስደን ራሱ እግዚአብሔር ቢሆንም (ዕብ. 6:1፤ 3)፤ አማኙ የራሱን ድርሻ መወጣት እንዳለበት ግልጽ ነው። እግዚአብሔር

የሰጠንን መንፈሳዊ ሀብት መጠቀም እንጂ ሰነፎችና ዳተኞች መሆን የለብንም። (በግሪኩ ቋንቋ፡ ዳተኛ በ5:11 ከቀረበው ፈዛዛነት ጋር አንድ ነው።) እግዚአብሔር የተስፋ ቃሎችን ገብቶልናል። ስለሆነም፡ በእምነትና በትዕግሥት እነዚህን የተስፋ ቃሎች መቀበል አለብን! እንደ ካሌብና ኢያሱ በእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች ልናምንና ርስታችንን ልንወርስ ይገባል! የእርሻ መሬቱ ምሳሌ (ዕብ. 6፡-8) እና እንድንተጋ የሚያሳስበው ምክር ሁልጊዜም የሰሎሞንን ማስጠንቀቂያ ያስታውሰኛል (ምሳሌ 24:30-34)።

3. የመንፈሳዊ ዋስትና መሠረት (ዕብ. 6:13-20)

አንባቢዎቹ ወደ መንፈሳዊ ብስለት እንዲያድጉ ያቀረበውን ማሳሰቢያ በሌላ መልኩ እንዳይረዱት በማሰብ፡ ጸሐፊው ይህንን ክፍል በግሩም የደኅንነት ዋስትና ደምድሞታል። ሁላችንም የሚገባንን ያህል መንፈሳዊ ዕድገት እያሳየን ባንሆንም፡ እግዚአብሔር ይኮንንናል ብለን መፍራት የለብንም። ጸሐፊው የአማኙ ደኅንነት የተረጋገጠ መሆኑን ለማሳየት ሦስት ነጥቦችን አቅርቧል፡

ሀ. የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል (6:13-15)። እግዚአብሔር ለአብርሃም የሰጠው ዋንኛ የተስፋ ቃል በዘፍጥረት 22:16-17 ተመዝግቧል። ከአብርሃም ውድቀቶችና ኃጢአቶች በተቃራኒ፡ እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን ስለ ጠበቀ ይስሐቅ ሊወለድ ችሏል። ብዙዎቹ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች የሚደገፉት በእኛ ባሕሪ ጥንካሬ ላይ ሳይሆን በእርሱ ታማኝነት ላይ ነው። መታገሥ (ዕብ. 6:15) የዳተኝነት (6:12) ተቃራኒ ነው። የጸሐፊው መልእክት፡ «በመንፈሳዊ ሕይወታችሁ ተግታችሁ ብታድጉ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል አግኝታችሁ ትደሰታላችሁ» የሚል ነው።

ዛሬ ያለን ክርስቲያኖች ከአብርሃም ይልቅ ብዙ የተስፋ ቃሎች አሉን! እንግዲያው ወደ መንፈሳዊ ሕይወት እንዳናድግ የሚይዘን ምንድን ነው? በእምነት አለመሰማራታችን ነው። ወደ እርሻው ምሳሌ ብንመለስ፡ ገበሬው መከሩን የሚሰበስበው ዘሩን ቁጭ ብሎ በመመልከት አይደለም። ማረስ፤ መዝራት፤ አረም መንቀል፤ መኮትኮትና ምናልባትም መሬቱን ውኃ ማጠጣት ሊኖርበት ይችላል። የቤተ ክርስቲያንን ኅብረት፡ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትና ጸሎት ቸል የሚል አማኝ ብዙ መንፈሳዊ መክር ሊሰበስብ አይችልም።

ለ. የእግዚአብሔር መሀላ (6:16-18)። እግዚአብሔር ለአብርሃም የተስፋ ቃል በመስጠት ሳይወሰን፡ የተስፋ ቃሉ እንደሚፈጸም በመሀላ ጭምር አረጋግጦለታል። አንድ ምስክር በፍርድ ቤት መሀላ በሚፈጽምበት ጊዜ በእግዚአብሔር ስም እንዲምል ይደረጋል። ለትንሹ

ለመመስከር የታላቁን ስም እንጠራለን። ነገር ግን ከእግዚአብሔር የሚበልጥ ስለ ሌለ በራሱ ስም ማለ!

እግዚአብሔር ይህንን ያደረገው ለአብርሃም ብቻ አይደለም። የተስፋ ቃሉ ወራሾች ለሆኑትም ሁሉ የተስፋ ቃሉንና መሀላውን ስጥቷል (ቁ. 17)። አብርሃምና ዘሮቹ የዚህ ውርስ ቀዳሚ ወራሾች ናቸው (11:19 አንብብ)። ነገር ግን አማኞች ሁሉ የአብርሃም መንፈሳዊ ዘር መሆናቸው ተገልጿል (ገላ. 3:29)። ስለሆነም የደኅንነት ዋስትናችን በእግዚአብሔር የተስፋ ቃልና በእግዚአብሔር መሀላ ተረጋግጧል ማለት ነው። ይህም በሁለት በማይለወጡ ነገሮች ተመልክቷል (6:18)። በፊታችን ስላለው ተስፋ ታላቅ ማበረታቻ አለን! የዕብራውያን መልእክት አበረታች እንጂ ተስፋ አስቆራጭ መጽሐፍ አይደለም!

መጠለያን ለማግኘት ስለመሸሽ የሚናገረው አሳብ (6:18) በዘኁልቁ 35:9 እና በኢያሱ 20 የተጠቀሱትን የብሉይ ኪዳን «የመማፀኛ ከተሞች» የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር በድንገት ሰው የገደለ ሰው መጠለያ ሊያገኝ የሚችልባቸውን ስድስት ከተሞች አዘጋጅቶ ነበር። ሰውየው ከዮርዳኖስ ወንዝ ወዲያና ወዲህ ከተከለሉት ሦስት ሦስት ከተሞች በአንደኛው ውስጥ ተጠልሎ ሳለ ሽማግሌዎች ጉዳዩን ይመረምራሉ። ሽማግሌዎቹ ግድያው የታሰበበት ሳይሆን በድንገት የተከሰተ መሆኑን ከገለጹ፣ በደለኛው በዘመኑ የነበረው ሊቀ ካህናት እስኪሞት ድረስ በመማፀኛ ከተማ ውስጥ በሰላም እንዲኖር ይፈቅዱለታል። ሊቀ ካህናቱ ከሞተ በኋላ ወደ ቤቱ ሊመለስ ይችላል። ሰውየው በመማፀኛ ከተማ ውስጥ እስከኖረ ድረስ የሟቹ ዘመዶች ሊበቀሉት አይችሉም ነበር።

እኛም ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ሽሽተናል። እርሱ ዘላለማዊ መጠለያችን ነው። እርሱ ከቶውንም ሊሞት የማይችል ሊቀ ካህናት በመሆኑ (ዕብ. 7:23-25)፣ ዘላለማዊ ደኅንነታችን የተረጋገጠ ነው። አስቀድሞ ሞቶ ስለ ተነሣ፣ ማንም ተበቃይ ሊነካን አይችልም።

ሐ. የእግዚአብሔር ልጅ (6:19-20)። በክርስቶስ ላይ ያለን ተስፋ እንደ ነፍስ መልሕቅ ነው። መልሕቅ በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተወዳጅ ምሳሌ ነበር። በካታታምቦች ውስጥ ቢያንስ 66 የመልሕቅ ሥዕሎች ተገኝተዋል። የግሪክ ስቶይክ ፈላስፋ የነበረው ኤፒክቲቶስ፣ «መርከብን በአንድ መልሕቅ ብቻ፣ ነፍስን በአንዲት ተስፋ ማሰር አይገባም» ሲል ጽፎአል። ክርስቲያኖች ግን ተስፋችን በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ አንድ መልሕቅ አለን (ቆላስይስ 1:5! 1ኛ ጢሞ. 1:1)።

ይህም ሆኖ፥ ይህ መንፈሳዊ መልሕቅ ከመርከቦች መልሕቅ የተለየ ነው። በመጀመሪያ ደረጃ፥ የእኛ መልሕቅ ያለው በምድር ላይ ሳይሆን ሰማይ ላይ ነው። ከመልሕቁ ጋር የታሰርነው ባለንበት እንድንቆም ሳይሆን ወደ ፊት እንድንሄድ ነው። መልሕቃችን ሊበላሽ የማይችል ጽኑና የተረጋገጠ ነው። የትኛውም ምድራዊ መልሕቅ ያንን ዓይነት ዋስትና ሊሰጠን አይችልም!

ከዚያም ጸሐፊው አሳቡን በመቋጨት፥ ይህ አዳኝ አንድ ቀን እንከተል ዘንድ ቀዳሚያችን ሆኖ ወደ ሰማይ እንደገባ ያስረዳል (ዕብ. 6:20)። የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ቀዳሚ አልነበረም። ምክንያቱም ማንም እርሱን ተከትሎ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ሊገባ አይችልም ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን አንድ ቀን እንከተለው ዘንድ ወደ ሰማይ ሄዷል።

ዶክተር ኤች. ኤ. አይረንሳይድ «በመጋረጃ ውስጥ» (6:19) እና «ከሠፈር ውጭ» (13:13) የሚሉ ሁለት ሐረጎች የዕብራውያንን መልእክት አሳብ ጠቅለል አድርገው እንደሚያቀርቡ ገልጸዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናችን እንደ መሆኑ በመጋረጃ ውስጥ ነው። ስለሆነም፥ ወደ ዙፋኑ በመቅረብ የሚያስፈልገንን እርዳታ ልናገኝ እንችላለን። ይሁንና፥ «የምሥጢር ቅዱሳን» መሆን የለብንም። ራሳችን የክርስቶስ መገለልን በመጋራት ነቀፌታውን ተሸክመን ከሠፈር ውጭ ልንወጣ ይገባል (13:13)። ይህ መልእክት የተጻፈላቸው የዕብራውያን ክርስቲያኖች ነቀፌታውን ላለመሸከምና ከራሳቸው ለማራቅ ተፈትነው ነበር። ነገር ግን በመጋረጃው ውስጥ ካለን ከሠፈር ውጭ ለመውጣት አንቸገርም።

በዚህ ክፍል ለቀረበው ምክር የትኛውንም አመለካከት እንውሰድ። ዋናውን መልእክት እንዳንስት ያስፈልጋል። ዋናው መልእክት አማኞች እግዚአብሔር ወዳዘጋጀላቸው የብስለት ጎዳና እንዲያመሩ የሚጋብዝ ነው። ከቃሉ ብንንሸራተት (2:1-4)፥ ቃሉን መጠራጠር እንጀምራለን (3:7-4:13)። ብዙም ሳይቆይ ቃሉን መስማት ይስለቸናል (5:11-6:20)። ይህም ስልቹና ዳተኛ አማኞች ያደርገናል። ላለመንሸራተት ከሁሉም የሚሻለው መንገድ መልሕቁን አጥብቆ መያዝ ነው!

መልሕቁን ይዘን ወደ ሰማይ እናዝግም! ከዚህ የበለጠ ምን አስተማማኝ ነገር ይኖራል?

ምሥጢራዊው መልክ ጺዴቅ

ምዕራፍ 7

አንድ የቤተ መጻሕፍት ሠራተኛ፣ የሸርሎክ ሆል መደብሮች ታሪኮችን ካስተዋወቀኝ ጊዜ ጀምሮ ልብን የሚሰቅሉ ወንጀል ነክ ልቦለዶችን ላነብ ቆይቻለሁ። አንዳንድ ጊዜ መጽሐፉን አንብቤ ከመጨረሱ በፊት፣ የጭብጡን ምሥጢር አስቀድሜ ለመገመት እሞክራለሁ። አንዳንዴም እንዳሰብሁት ሆኖ አገኘዋለሁ። ከዚህ የልቦለድ ድርሰት ንባብ የተማርሁት ነገር ቢኖር፣ የትኛውንም ገጸ ባሕሪ መናቅ እንደሌለብኝ ነው። ከጉዳዩ ጋር የማይገናኙ የሚመስሉ ገጸ ባሕርያት ሳይቀሩ ወንጀለኞች ሆነው ሊገኙ ይችላሉ።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ የሚገኙትን ዐበይት ሰዎች ስም ዝርዝር ብንጠየቅ መልክ ጺዴቅን የምንጨምር አይመስለኝም። መልክ ጺዴቅ ለአንድ ጊዜ ብቻ በዘፍጥረት 14:17-24 የተጠቀሰ ሲሆን፣ በመዝሙር 110:4 እንደገና ተጠቅሶአል። ምንም እንኳ ይህ ከፍተኛ እውቅና ሊያስገኝ የሚችል ባይመስልም፣ መንፈስ ቅዱስ ከብሉይ ኪዳን እነዚህን ሁለት ምንባቦች በመጠቀም ታላቅ እውነት ሊያስተላልፍ ችሏል። ይህም እውነት የመልክ ጺዴቅ ከህነት ከሌዊ ከህነት የሚበልጥ ሲሆን፣ የኢየሱስ ክርስቶስ ከህነት ደግሞ ከአሮን ከህነት እንደሚበልጥ የሚያስረዳ ነው።

በአስተዋጽኦው ውስጥ እንደተመለከተው፣ ምዕራፍ 7 የዕብራውያንን መልእክት ሁለተኛ ዐቢይ ክፍል የሚያስተዋውቅ ነው። ይህም ክርስቶስ የበለጠ የከህነት ሥልጣን እንዳለው የሚያስረዳ ክፍል ነው (7-10)። በምዕራፍ 7 ላይ ጸሐፊው የክርስቶስ ከህነት እንደ መልክ ጺዴቅ ከህነት በሥርዓት የሚበልጥ እንደሆነ ገልጾአል። በምዕራፍ 8 ትኩረት የተሰጠው በክርስቶስ ልዩ ቃል ኪዳን ላይ ሲሆን፣ በምዕራፍ 9 ላይ በሚሻል ቤተ መቅደሱ፣ በምዕራፍ 10 ደግሞ በሚሻል መሥዋዕቱ ላይ አጽንኦት ተሰጥቷል።

የሌዊ ነገድ ለከህነት አገልግሎት የተለየ መሆኑ ለአይሁድ ሕዝብ የታወቀ ነበር። ይህ ነገድ በመገናኛው ድንኳን ውስጥ እንዲያገለግል እግዚአብሔር የመረጠው ሲሆን (ዘጸ. 29፤ ዘኁል. 18)፣ አሮን የመጀመሪያው በእግዚአብሔር የተሾመ ሊቀ ካህናት ነበር። ካህናቱ ጉድለቶች ቢኖሩዋቸውም እግዚአብሔርን ለብዙ መቶ ዓመታት አገልግለዋል። አሁን ግን ጸሐፊው የከህነት አገልግሎታቸው እንዳበቃ

ገለጽአል! ይህን አሳብ ለማጠናከርና የመልክ ጼዴቅ ከህነት ከአሮን እንደሚበልጥ ለማሳየት፥ ሦስት የመከራከሪያ ነጥቦችን ያቀርባል።

1. ታሪካዊ ክርክር፡ መልክ ጼዴቅና አብርሃም

(ዕብ. 7:1-10)

እዚህ ላይ የቀረበው በዘፍጥረት 14:17-24 የተገለጸው ታሪክ ነው። ከመልክ ጼዴቅ ጥሩ ግንዛቤ ለማግኘት ጊዜ ወስዳችሁ አንብቡት። የዚህ መልእክት ጸሐፊ መልክ ጼዴቅ ስለተባለው ምሥጢራዊ ሰው አያሌ ነጥቦችን እንድንገነዘብ ይፈልጋል።

ሀ. መልክ ጼዴቅ የተወለደው ንጉሥና ካህን ሆኖ ነበር (ዕብ. 7:1)። በብሉይ ኪዳን ዘመን በዙፋን መቀመጥና መሠዊያ ማገልገል የተለያዩ ነገሮች መሆናቸውን ቀደም ብለን ተመልክተናል። እግዚአብሔር በጉልበት የካህነት አገልግሎት ለመስጠት የሚፈልጉ ሰዎችን ይቀጣ ነበር። መልክ ጼዴቅ ግን ሁለቱንም ሥልጣናት ይዞ ነበር! አሮን ይህ ሥልጣን አልነበረውም። እዚህ ላይ መልክ ጼዴቅ «አስመሳይ ካህን» እንዳልሆነ መገንዘብ አለብን። እርሱ የልዑል እግዚአብሔር ካህን ነበር (ዘፍጥ. 14:18፥ 22 አንብብ)። አገልግሎቱም ሕጋዊ ነበር።

ለ. ዓይነተኛ ስሙም ትርጉም ያለው ነው (ዕብ. 7:2)። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙውን ጊዜ ሰሞችና ፍችዎቻቸው አስፈላጊዎች ናቸው። ዛሬ ስለ ትርጉማቸው ሳንጨነቅ ለልጆቻችን ደስ ያሉንን ሰሞች እንሸልማለን። በብሉይ ኪዳን ዘመን ግን ሁኔታው እንደዚህ አልነበረም። አንዳንድ ጊዜ ከትልቅ መንፈሳዊ ከስተት ሳቢያ ሰሞች ይቀየራሉ (ዘፍጥ. 32:14-32፤ ዮሐ. 1:35-42)። «መልክ ጼዴቅ» የሚለው ስም በዕብራውያን ቋንቋ «የጽድቅ ንጉሥ» ማለት ነው። «ሳሌም» (በዕብራይስጥ «ሻሎም») የሚለው ደግሞ ሰላምን ያመለክታል። ይህም መልክ ጼዴቅ የጽድቅም የሰላምም ንጉሥ እንደሆነ ያስረዳል።

ጽድቅና ሰላም ብዙውን ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አብረው የሚገለጹ አሳቦች ናቸው። «የጽድቅም ሥራ ሰላም፥ የጽድቅም ፍሬ ለዘላለም ጸጥታና መታመን ይሆናል» (ኢሳ. 32:17)። «ምሕረትና እውነት ተገናኙ፤ ጽድቅና ሰላም ተስማሙ» [መዝ. (85):10]። «በዘመኑም ጽድቅ ያብባል፥ ጨረቃም እስኪያልፍ ድረስ ሰላም ብዙ ነው» መዝ. (72):7 ። «ላይኛይቱ ጥበብ ግን በመጀመሪያ ንጽሕት ናት፥ በኋላም ታራቂ. . . የጽድቅም ፍሬ ሰላምን ለሚያደርጉት ሰዎች በሰላም ይዘራል» (ያዕ. 3:17-18)። በርግጥም እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያስበው «የሰላምን ፍሬ እርሱም ጽድቅን» እንዲያፈሩ ነው (ዕብ. 12:10-11)።

እውነተኛ ሰላም ሊገኝ የሚችለው በጽድቅ አማካኝነት ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ታርቀን በሰላም ለመኖር ከፈለግን መጀመሪያ በክርስቶስ አምነን ጽድቅን ልናገኝ ይገባል (ሮሜ 5:1)። ሰው የብሉይ ኪዳንን ሕግ በመጠበቅ ሊጸድቅ አይችልም (ገላ. 2:21)። ጽድቅና ሰላም ሊስማሙ የሚችሉት ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ባከናወነው ሥራ ላይ ብቻ ነው።

ሐ. ከአብርሃም አሥራትን ተቀብሏል (ዕብ. 7:2)። ይህ አስፈላጊ አሳብ ከቁጥር 4-10 ተብራርቷል። አሥራት ማለት ከአሥር አንድ እጅ ማለት ነው። አይሁዶች ከእህሎቻቸውና ከከብቶቻቸው አንድ አሥረኛውን ለእግዚአብሔር እንዲሰጡ የብሉይ ኪዳን ሕግ አዟቸዋል (ዘሌዋ. 27:30-32)። እነዚህ የአሥራት ገቢዎች በመገናኛው ደንኳን (ዘኁል. 18:21 ጀምሮ) እና በኋላም በቤተ መቅደስ ውስጥ ለሚያገለግሉ ሌዋውያን ይሰጡ ነበር (ዘዳግ. 12 ከ5 ጀምሮ)። እህል፣ ፍሬፍሬ ወይም እንስሳት ይዞ ለመሄድ መንገዱ በጣም ከራቀ አሥራቱ በገንዘብ ተለውጦ ይከፈል ነበር (ዘዳግ. 14:22-27)።

ይሁንና፣ አሥራት መክፈል የተጀመረው በሙሴ ዘመን አይደለም። ሕግ ከመሰጠቱ ከረዥም ጊዜ በፊት አብርሃም አሥራት ይሰጥ ነበር። እንዲያውም የክርስ ምድር ተመራማሪዎች በጥንት ዘመን በሚኖሩ አገሮች ዘንድ አሥራት መስጠት የተለመደ እንደነበር ተረድተዋል።

መ. የቤተሰብ ታሪኩ የተለየ ነው (ዕብ. 7:3)። መልክ ጼዴቅ ሰው ስለሆነ አባትና እናት ሊኖሩት የግድ ነው (ቁ.4 ተመልከት)። ነገር ግን በብሉይ ኪዳን ውስጥ የዘር ሐረጉ አልተጠቀሰም። በብሉይ ኪዳን ውስጥ የብዙዎቹ ታላላቅ ሰዎች የዘር ሐረግ ተገልጾአል። በተለይ ካህናት የዘር ሐረጋቸው የግድ መታወቅ ነበረበት (ዕዝራ 2:61-63፤ ነህ. 7:63-65 አንብብ)። እነዚህ ላይ ጸሐፊው የዘር ሐረጉን አለመጠቀስ አስመልክቶ የሚያቀርበው ክርክር ልብ ሊባል የሚገባው ነው።

መልክ ጼዴቅ መልአክ ወይም ልዕለ ሰብአዊ ፍጡርም አልነበረም። ወይም ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስ በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተገለጸበት መልክ አልነበረም። መልክ ጼዴቅ በማያጠራጥር ሁኔታ በምድር ይኖር የነበረ ሰው፣ ንጉሥና ካህን ሲሆን፣ በምድር ባለች ከተማ ለመኖሩም ጥርጥር የለም። የትውልድ ሐረጉን ዘገባ አስመልክቶ ግን ስለ መወለዱም ሆነ መሞቱ የተጻፈ ነገር የለም። ይሁን እንጂ፣ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተምሳሌት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ቢሞትም፣ ጎልጎታ የእርሱ ሕይወትና አገልግሎት ፍጻሜ አልነበረም። ከሞት ተነሥቶ አሁን «በማያልፍ ሕይወት ኃይል» ይኖራልና ነው (ዕብ. 7:16)። ስለ መልክ ጼዴቅ ሞት

የሚናገር መረጃ ስለሌለ፤ አሁንም መልክ ጸዴቅ በክህነት የሚያገለግል ይመስላል። ይህም ከዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ ጋር የሚመሳሰልበት ሌላው መንገድ ነው።

የመልእክቱ ተዛማጅነት ግልጽ ነው። አሮንም ሆነ ዘሮቹ ያለ ዘር ሐረግ አወራረድ በክህነት ሊያገለግሉና (7:3) ዘላቂ አገልግሎትም ሊሰጡ አይችሉም ነበር። እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ነገሥታትና ካህናት ሊሆኑም ባልቻሉ ነበር።

ሠ. አሥራትን የመቀበልና አብርሃምን የመባረክ ሥልጣን ነበረው (7:4-10)። አብርሃም ከአነስተኛ ጦርነት ያገኘውን ምርኮ በአሥራትነት መስጠቱ የመልክ ጸዴቅን ታላቅነት ያመለክታል። አብርሃም ይህን ያደረገው የመልክ ጸዴቅን ሥልጣን በመገንዘብ ነበር። በተጨማሪም፤ መልክ ጸዴቅ በተለየ መንገድ አብርሃምን ባርኮታል። «ትንሹም በታላቁ እንዲባረክ ክርክር የሌለበት ነገር ነው» (7:7)። አብርሃም አሥራት በመስጠትና ቡራኬውን በመቀበል የዚህን ንጉሥ ካህን ታላቅነት መስከሯል።

ነገር ግን ይህ ከአሮን ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? ተዛማጅነቱ አስገራጫ ነው። ስለሆነም፤ አባታቸው አብርሃም የመልክ ጸዴቅን ታላቅነት ተገንዝቦ ሲያከብረው፤ የሌዊም ወገን በጊዜው በሕይወተ ሥጋ ባይኖሩም በቅድመ አያታቸው አማካይነት በወገቡ ውስጥ ሆነው አብረው ተሳትፈዋል። የአይሁድ ሕዝብ በዘር አንድነት ላይ ከፍተኛ ትኩረት የሚሰጡ ሲሆኑ፤ ይህም ለዚህ ዓይነቱ ተግባር አንድ ምሳሌ ነው። አሥራት የከፈለው አብርሃም ብቻ ሳይሆን ገና ሳይወለዱ ከወገቡ ውስጥ ያሉት እስራኤላውያን ሁሉ ነበሩ።

ኢየሱስ ክርስቶስ ከአብርሃም ዘር ስለመጣ (ዕብ. 2:16)፤ እርሱም አሥራት ከሰጡት ውስጥ ነው ማለት ነው? ኢየሱስ ክርስቶስ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ በመሆኑ በዚህ ምድብ ውስጥ አይካተትም። ከአብርሃም ጋር አንድ የሆነው ሰው ሆኖ በምድር በኖረበት ጊዜ ብቻ ነበር። በሥጋው ወራት ብቻ (5:7)። ክርስቶስ ዘላለማዊ አምላክ በመሆኑ፤ እንደ አሮንና ቤተሰቡ በአብርሃም ውስጥ አልነበረም።

2. አስተምህሮአዊ ክርክር፡ ክርስቶስና አሮን
(ዕብ. 7:11-25)

በዚህ ክፍል፤ ጸሐፊው ክርክሩን በአንድ ደረጃ ወደፊት አራምዶታል። መልክ ጸዴቅ ከአሮን መብለጥ ብቻ ሳይሆን አሮንን ተክቷል። «እንደ አሮን» ወይም «እንደ ሌዊ» የሚባለው ክህነት

ቀርቶ፡ «እንደ መልክ ጼዴቅ ከህነት» ሆነ። እግዚአብሔር እንዲህ ዓይነት ሥር ነቀል ለውጥ ያመጣው ለምንድን ነው?

ሀ. ምክንያቱም ከህነቱም ሆነ ሕጉ ፍጹም አልነበሩም (7:11-14)። «ፍጹም» እና «ፍጹምነት» ተብለው የተተረጎሙት ቃላት በዚህ መልእክት ውስጥ ቁልፍ አሳቦችን ይዘዋል (2:10፤ 5:9፤ 6:1፤ 7:11፤ 19፤ 9:9፤ 10:1፤ 14)። ትርጉማቸውም «መግለጻት፤ መጠናቀቅ» ማለት ነው። የብሉይ ኪዳን ካህናት በአገልግሎታቸው የእግዚአብሔርን ሥራ በአምላኪው ልብ ውስጥ ሊፈጽሙ አይችሉም ነበር። «ሕጉ ምንም ፍጹም አላደረገምና» (7:19)። የእንስሳት መሥዋዕቶች የትኛውም አማኝ በእግዚአብሔር ፊት ፍጹማዊ ሕሊና እንዲኖረው ሊያደርጉ የማይችሉ ስለነበሩ (10:1-3)፤ በሙሴ ሥርዓት ይካሄድ የነበረው ቅዱስ ሕግ ዘላቂ ሥርዓት አልነበረም። ለክርስቶስ መምጣት መንገድ ለመጥረግ እንደ «ሞግዚት» የሚያገለግል ነበር (ገላ. 3:19-4:7)።

ካህናት ሥልጣናቸውን የተቀበሉት ከብሉይ ኪዳን ሕግ ስለሆነ (ዕብ. 7:28) እና ከህነቱም ስለተለወጠ፤ በሕጉም ላይ ለውጥ ተካሂዷል። ለምሳሌ የአሜሪካ ሕግ ስለ ንጉሣዊ አገዛዝ የሰጠው ምንም ዓይነት የሕግ አንቀጽ ስለሌለ፤ አንድ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት የአሜሪካ ንጉሥ ነኝ ሊል አይችልም። ይህንን ለማድረግ ከተፈለገ፤ መጀመሪያ ሕጉ መለወጥ አለበት።

የሙሴ ሕግ የይሁዳ ነገድ በከህነት ስለሚያገለግልበት ሁኔታ የተናገረው ነገር አልነበረም (7:14)። ሊቀ ካህናችን በሥጋዊ የትውልድ ሐረጉ ከይሁዳ ነገድ ስለሆነ፤ የሙሴ ሕግ መለወጥ ነበረበት። እናም ለውጥ ተካሂዷል! ጠቅላላው የብሉይ ኪዳን ሕግ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለተፈጸመ ጠቀሜታው አብቅቷል (ቆላስይስ 2:13-14)። አማኙ ከሕግ ነፃ ወጥቷል (ገላ. 5:1-6)፤ ለሕግ ሞቷል (ሮሜ 7:1-4)።

ይህ አዲስ መዋቅር ክርስቲያን ሕገ-ወጥ የመሆን መብት እንደሰጠው ተደርጎ አይታይም። ከሕግ ነፃ ነን ማለት ኃጢአት ለመፈጸም ነፃ ነን ማለት አይደለም። ይልቁንም፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም «መረን» ተለቀናል ማለት ነው። የምንታዘዘው ከውጫዊ ጫና ሳቢያ ሳይሆን፤ ከውስጣዊ ፍላጎታችን ነው (2ኛ ቆሮ. 5:14፤ ኤፌ. 6:6)። ራሳችንን ለእርሱ በምንሰጥበት ጊዜ በውስጣችን የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ («የሕግን ጽድቅ» እንድናሟላ ያስችለናል (ሮሜ 8:1-4)።

ለ. ከሕነቱና ሕጉ ፍጹም ባለመሆናቸው ለዘላለም ሊቀጥሉ አይችሉም (ዕብ. 7:15-19)። በቁጥር 15 «ሌላ» የሚለው «ሌላው

ዓይነት» ማለት ነው። የሌዊ ካህናት የተሾሙት ጊዜያዊና ፍጹም ባልሆነው ሕግ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ለከህነት የተሾመው በእግዚአብሔር አዋጅ ነበር። ሕጉ ደካማና የማይጠቅም ስለሆነ (7:17)፤ ለዘላለም ሊቀጥል አይችልም። ነገር ግን ኢየሱስ ክርስቶስ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ፤ በማያልፍ ሕይወት ኃይል ይኖራል (7:16)። ይህ ጠቃሚ ባልሆነው ሕግና ዘላለማዊ በሆነ ሕይወት መካከል የተካሄደ ምንኛ ታላቅ ልዩነት ነው!

ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም ካህን ስለሆነና ለዚሁ ዘላለማዊ ከህነት ብቁ የሚያደርግ ባሕርይ ስላለው፤ ከቶውንም በሌላ ሊተካ አይችልም። ሕግ ተሻረ ማለት (ቁ. 18) ከህነቱም አብሮ ተሻረ ማለት ነው። ነገር ግን ማንም የማያልፈውን የሕይወት ኃይል ሊሸር አይችልም! ይህም ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም ካህን ሆኖ እንደሚኖር የሚያስረግጠውን አመክኒዮ እውን ያደርገዋል።

ጸሐፊው የመልእክቱ ተደራሲያን ወደ ቀድሞው የቤተ መቅደስ ሥርዓት ለመመለስ የመፈለጋቸውን ፈተና አልዘነጋም። ለዚህም ነው (ቁ. 19) ሕጉ ሊፈጽም ያልቻለውን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደፈጸመ የገለጸላቸው። ይኸውም ኢየሱስ ክርስቶስ የተሻለ ተስፋ እንዳመጣልንና ወደ እግዚአብሔር እንድንቀርብ እንዳስቻለን ነው። ወደ ይሁዲነት መመለስ ማለት በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የማድረግን ብፅዕና እንደሚያሳጣቸው አበክሮ ያስረዳል። የአይሁድ ሃይማኖት የሚሰጠው ብቸኛው ተስፋ የክርስቶስ ምጽአትን ነበር። ይህን ደግሞ አማኞችም ያገኙት በረከት ነበር።

ሐ. የእግዚአብሔር መሐላ ሊሻር ስለማይችል (7:20-22)። በአሮን ሥርዓት ከተሾሙት ካህናት መካከል እግዚአብሔር የግል መሐላ የገባለት አንድም ሰው አልነበረም። የአሮን ካህናት ያገለገሉት በሥጋዊ ሕግ አማካኝነት ነበር (7:16)። የሚያገለግሉት ግብረገባዊ ወይም መንፈሳዊ ብቃታቸው ተፈትኖ አልነበረም። በአሮን የከህነት ሥርዓት ዋናው ነገር ካህኑ ከትክክለኛው የዘር ግንድ መምጣቱና አንዳንድ ሥጋዊና ሥርዓታዊ መስፈርቶችን ማሟላቱ ብቻ ነበር (ዘሌ. 21:16-24)።

የኢየሱስ ክርስቶስ ከህነት የተመሠረተው በመስቀል ላይ ሥራው፤ በባሕርዩ (ዕብ. 2:10፤ 5:5-10) እና በእግዚአብሔር መሐላ ላይ ነበር «አንተ እንደ መልክ ዴዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ» ይላል [7:21፤ መዝ. (110):4]። ይህ ዓረፍተ ነገር የሚጀምረው፤ «ጌታ. . . ብሎ ማለት አይጸጸትም» በማለት ነው። ይህ የማይለወጥ ጉዳይ ነው።

ይህ መሐላ ለጌታችን ከህነት የበለጠ ዘላቂነትና ማረጋገጫን ይሰጣል። ኢየሱስ ክርስቶስ «ለሚሻል ኪዳን ዋስ» ነው (7:22)። ዋስ ስምምነቱ ተግባራዊ እንደሚሆን የሚያረጋግጥ አካል ነው። ይሁዳ ወንድሙ ቢንያም በሰላም ወደ ቤት እንደሚመለስ ለአባቱ ዋስ ለመሆን ፈቃደኛ ነበር (ዘፍጥ. 43:1-14)። ጳውሎስ ባሪያ ለነበረው ለአናሲሞስ ዋስ ለመሆን ፈቃደኛ ሆነ (ፊልሞና 18-19)። በአሁኑ ጊዜ ምናልባት ለዚህ ጽንሰ አሳብ አቻ የሚሆንልን በፍርድ ቤት የተከሰሰን ሰው በተፈለገ ጊዜ ለማቅረብ ቃል ገብተው የሚዋሉ ሰዎች ይሆናሉ።

ኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል አማላጅ በመሆኑ (1ኛ ጢሞ. 2:5)፣ የእግዚአብሔር ታላቅ ዋስ ነው። እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር የገባው ቃል ኪዳን ሙሉ በሙሉ እንደሚፈጸም ከሞት ተነሥቶ ለዘላለም በመኖር ላይ ያለው አዳኛችን ዋስትና ይሆናል። እግዚአብሔር ሕዝቡን አይጥልም። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር የቃል ኪዳኑን እንደሚፈጽምልን ዋስትና የገባልን ብቻ ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ፊት ወኪላችን እንደ መሆኑ መጠን፣ በእኛ ምትክ ለቃል ኪዳኑ መሟላት የሚገቡትን ነገሮችም ያሟላል። እኛ ራሳችን እነዚህን ነገሮች ልናሟላቸው አንችልም። ነገር ግን በእርሱ ስላመንን አድኖናል፤ እንደሚጠብቀንም ደግሞ ዋስትና ሰጥቶናል።

በ7:22 «ኪዳን» የሚል በጣም ጠቃሚ የዕብራይስጥ ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ ተጠቅሶ እናገኛለን። ይህ ቃል በዚህ መልእክት ውስጥ 21 ጊዜ ተጠቅሷል። ቃሉ «የመጨረሻ ኑዛዜና ኪዳን» የሚል ፍቺ አለው። በምዕራፍ 8 ይህንን ቃል ጠለቅ ብለን እናጠናለን።

እግዚአብሔር የከህነትን ሥርዓት ለምን ከአሮን ወደ መልክ ጺዴቅ እንደ ለወጠ ጸሐፊው ሦስት ምክንያቶችን አቅርቧል። (1) ከህነቱና ሕጉ ፍጹም አልነበሩም። (2) ፍጹም ሳይሆኑ ለዘላለም ሊቀጥሉ አይችሉም ነበር። (3) አዲስ ሥርዓት እንደሚመሠርት እግዚአብሔር ምሏል። ከዚያም ጸሐፊው ይህንን ክፍል በአራተኛው ምክንያት ደምድሟል።

መ. ካህናቱ ሰዎች እንደ መሆናቸው ሁሉ ይሞቱ ነበር (7:23-25)። ከህነታቸው ፍጹም አለመሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ በሞትም ይቋረጥ ነበር። ለዘላለም የሚኖር ካህን ስላልነበር ብዙ ሊቀ ካህናት ተፈራርቀዋል። ከዚህ በተቃራኒ፣ የቤተ ክርስቲያን ሊቀ ካህናት አንድ ብቻ ሲሆን፣ እርሱም የእግዚአብሔር ልጅ የሆነውና ለዘላለም የሚኖረው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው! ካህኑ ካልተለወጠ ከህነቱም ዘላለማዊ ይሆናል። ይህም ለእግዚአብሔር ሕዝብ ዋስትናንና

መተማመንን ያጎናጽፋል። «ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትና፣ ዛሬ እስከ ለዘላለም ያው ነው» (13:8)። «አንተ ለዘላለም ካህን ነህ» [መዝ. (110):4]።

አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ኑዛዜአቸውን ሰጥተው ከሞቱ በኋላ ኑዛዜዎችን ሕገ ወጥ በሆነ መልኩ ለመጠምዘዝ ሲሞክር በጋዜጦች ላይ ሳናነብ አልቀረንም። ይህ የሚሆነው አንዳንድ ግብረ ገባዊነት የጎደላቸው ዘመዶች ወይም የንግድ ሸሪኮች ኑዛዜውን ለግል ጥቅማቸው ለማዋል በሚሞክሩበት ጊዜ ነው። ይህ ግን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ ባስተላለፈልን «የመጨረሻ ኑዛዜና ኪዳን» ላይ ይፈጸማል የሚል ስጋት ከቆውንም ሊያድርብን አይችልም። ኑዛዜውን ከጻፈ በኋላ ኑዛዜው ተግባራዊ ይሆን ዘንድ ሞቷል። ነገር ግን ከሞት ተነሥቶ ወደ ሰማይ በማረግ ኑዛዜውን ለእኛ የጸና አድርጎልናል።

የማይለወጠው ክርስቶስ የሊቀ ካህንነቱን አገልግሎት ይቀጥላል ማለት «የማይለወጥ ክህነት» እንዳለ ያመለክታል (7:24)። «የማይለወጥ» የሚለው ቃል የተተረጎመበት የፅርዕ (የግሪክ) ቃል «ዋጋ ያለው፣ ለውጥ የማይደረግበት» የሚል አሳብ ይዟል። ይህ ቃል በሕጋዊ ውሎች መጨረሻ ላይ የሚጻፍ ነበር። የጌታችን ክህነት በሰማይ «ዋጋ ያለውና ለውጥ የማይደረግበት» ነው። ከዚህም የተነሣ፣ በዚህ ተለዋዋጭና እርጋታ በሌለበት ዓለም ውስጥ በልብ ሙሉነት ልንመላለስ እንችላለን።

የጉዳዩ መደምደሚያ ምንድን ነው? በቁጥር 25 እንደተጻፈው፣ «ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና፤ ስለዚህ ደግሞ የማይለወጥና ለዘላለም የሚኖር ሊቀ ካህናት ስለሆነ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሙሉ ለሙሉ፣ ለዘላለም ሊያድናቸው ይችላል።» የዚህ ጥቅስ አሳብ ክርስቶስ ፈጽሞ ማዳን መቻሉ እንጂ ከፍጹም አዘቅት እንደሚያድን አይደለም። ክርስቶስ የትኛውንም ኃጢአተኛ ከየትኛውም ዓይነት የከፋ ሁኔታ ሊያድን እንደሚችል ቢታወቅም፣ የዚህ ምንባብ አሳብ ግን ይኼ አይደለም። ምንባቡ የሚያተኩረው ክርስቶስ በእርሱ የሚያምኑትን ሙሉ በሙሉ፣ ለዘላለም እንደሚያድን በመግለጹ ላይ ነው። እርሱ ለዘላለም ሊቀ ካህናችን ስለሆነ፣ ለዘላለም ሊያድነን ይችላል።

ለዚህ ሙሉ መዳን መሠረቱ የአዳኞችን ሰማያዊ ምልጃ ነው። «ሊያማልድ» የሚለው ቃል «መገናኘት፣ መቅረብ፣ መለመን፣ መማፀን» የሚሉትን አሳቦች ያካተተ ነው። እዚህ ላይ እግዚአብሔር አብ ከእኛ ጋር ስለተጣላ እግዚአብሔር ወልድ ሁልጊዜም በፊቱ እየቀረበ እንዳይፈርድብን ይለምነዋል ብለን ልናስብ አይገባም!

የደገንነት ዕቅድ አብና ወልድ የሚለያዩበት ሳይሆን በፍጹም ስምምነት የሚያካሂዱት ነው (13:20-21)። ወይም ደግሞ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ በእኛ ፈንታ እንደሚጸልይ ወይም በተደጋጋሚ ደሙን ለመሥዋዕት እንደሚያቀርብ አድርገን ልናስብ አይገባም። ያ ተግባር በመስቀል ላይ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ተፈጽሟል።

ምልጃ ስንል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ሕዝቡ ሆኖ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት መወከሉን ያካትታል። ስለዚህ በክርስቶስ አማካኝነት አማኞች ወደ እግዚአብሔር በጸሎት ሊቀርቡና መንፈሳዊ መሥዋዕቶችን ሊያቀርቡ ይችላሉ (4:14-16፤ 1ኛ ጴጥ. 2:5)። የክርስቶስ ሕይወት በራሱ በሰማይ ለእኛ የሚቀርብ ጸሎት ነው ሲል አንድ ሰው ተናግሯል። ተግባሩን የሚወስነው ማንነቱ ነው።

በዚህ ረዥም ክፍል ውስጥ የቀረበውን አሳብ በምንከልስበት ጊዜ (ዕብ. 7:11-25)፤ የጸሐፊው አመክኒዮ ያስገርመናል። የመልክ ጼዴቅን ሥርዓት የያዘው የኢየሱስ ክርስቶስ ክህነት ከአሮን እንደሚበልጥና የአሮንን ክህነት እንደተካው ገልጾአል። ታሪካዊም ሆነ አስተምህሮአዊ ክርክሮቹ አላማኝነት ያላቸው ናቸው። አሁንም ጸሐፊው ሦስተኛ ክርክሮችን ያቀርባል።

3. ተግባራዊ ክርክር፡ ክርስቶስና አማኙ (7:26-28)

አሮናውያን ካህናት ምንም ያህል ትጉዎችና ታዛዦች ቢሆኑ እንኳ፤ ሁልጊዜም የሰዎችን ሁሉ ፍላጎቶች ሊያሟሉ አይችሉም ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን የሁላችንንም ፍላጎቶች ሙሉ በሙሉ ያሟላል። «እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል» ሲል «ለእኛ ተስማሚያችን ነው፤ ፍላጎታችንን ሙሉ በሙሉ ያሟላልናል» ማለቱ ነው። እዚህ ላይ ትኩረት የተሰጠው ኃጢአት-የሌለበት በመሆኑ ላይ ነው። እርሱም ፍጹም በመሆኑ፤ ለሕዝቡ ፍጹም የሆነ አገልግሎት ሊሰጣቸው ይችላል። አንዳንድ የብሉይ ኪዳን ካህናት ከኃጢአታቸው የተነሣ ሕዝቡን ለማገልገል አለመቻላቸው ብቻ ሳይሆን፤ በድለዋቸዋልም። ይህ ግን በኢየሱስ ክርስቶስና በሕዝቡ መካከል ሊከሰት አይችልም።

የብሉይ ኪዳን ካህናት ለአገልግሎታቸው «የተለዩ» በመሆናቸው በዚህ በኩል «ቅዱሳን» ናቸው። ነገር ግን ሁልጊዜም በባሕርያቸው ቅዱሳን አልነበሩም። እንደሚያገለግሏቸው ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞችም ነበሩ። «ያለ ተንኮል» (ቁ.6) እንከን የሌለው መሆኑን ያስረዳል። የትኛውም የአይሁድ ካህን እንከን የሌለው ነው ሊባል አይችልም። «ነውር የሌለበት» ማለት «ያልተበላሸ» ማለት ነው። አሁንም እነዚህን ባሕርያት የተቀዳጀው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። ጌታችን በምድር

ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ፤ የኃጢአተኞችና የቀራጮች ወዳጅ ነበር (ማቴ. 9:10፤ 11:19)። ይህ ግን ባሕርዩን አላጎደፈበትም። ጌታ የራሱን ንጽሕና ሳያጎድፍ ከሰዎች ጋር መኖር ይችል ነበር። ክርስቶስ ከሰዎች ተነጥሎ ለብቻው ባይኖርም፤ ከኃጢአት የተለየ ንጹሕ ሕይወት ነበረው። ካለበት ስፍራ የተነሣ (ከሰማያት ከፍ ስላለ) ከኃጢአተኞች የተለየ ነው። ነገር ግን ከሚያገለግላቸው ሰዎች አልተለየም። ሁልጊዜም በጸጋው ዙፋን ፊት ስንቀርብ እናገኘዋለን።

ሌላው ክርስቶስ ኃጢአት እንደሌለበት የሚያሳየው፤ እንደ ሌሎቹ ካህናት ለራሱ ኃጢአት መሥዋዕትን ማሳረግ ያላስፈለገው መሆኑ ነው። በዓመታዊ የስርየት በዓል ዕለት ሊቀ ካህናቱ ለሕዝቡ ኃጢአት ከመሠዋቱ በፊት ለራሱ ኃጢአት መሥዋዕት ማቅረብ ነበረበት (ዘሌ. 16)። እንዲሁም ደግሞ እንደ ቤተ መቅደስ ሥርዓት በየቀኑ የሚቀርቡ መሥዋዕቶች ነበሩ። አንድ ካህን ኃጢአት ከሠራ ለራሱ መሥዋዕት ማቅረብ ነበረበት (ዘሌ. 4 ከቁጥር 3 ጀምሮ፤ ዘጸ. 29:38-46)። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን አንድ መሥዋዕት ብቻ ለኃጢአታችን በማቅረብ ዘላለማዊ እልባት ሰጥቷል (ዕብ. 9:23-28 አንብብ)።

ለእኛ የሚያስፈልገን ሊቀ ካህናት እንዲህ ያለው ነው! እኛም በየቀኑና በየሰዓቱ ወደ ኃጢአት የምናዘነብል ደካሞች በመሆናችን ለመንፈሳዊ እርዳታ ወደ እርሱ መቅረብ አለብን። ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናችን እንደ መሆኑ መጠን፤ ከኃጢአት የምንቆጠብበትን ጸጋና ምሕረት ይሰጠናል። ኃጢአትን ብናደርግ ግን በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት እርሱ ጠበቃችን ነው (1ኛ ዮሐ. 2:1-2)። ኃጢአታችንን ብንናዘዝ ይቅርታን በማድረግ ወደ ቀድሞው መንፈሳዊ ሕይወታችን ይመልሰናል (1ኛ ዮሐ. 1:9)።

የዚህ ትምህርት ነጥብ ግልጽ ነው። ከእንዲህ ዓይነቱ ሊቀ ካህናት ለምን ፊታችሁን ትመልሳላችሁ? የሚል ነው። በሙሴ ሕግ ያገለገሉ ሰዎች ብዙውን ጊዜ ከሥጋዊ ድካማቸው የተነሣ ይወድቁ ነበር። ነገር ግን ሊቀ ካህናችን ለዘላለም የተሾመ (ፍጹም የተደረገ) ሲሆን፤ እርሱም አንድም እንከን ወይም ግድፈት የሌለበት ነው (7:28)። እንዲህ ዓይነቱ ሊቀ ካህናት ሙሉ በሙሉ ይስማማናል!

ለእኛ የታቀደውን ይህን የጸጋ አገልግሎት እየተጠቀምንበት ነው?

የሚሻል ቃል ኪዳን

ዕብራውያን 8

አንድ ጊዜ በሃይማኖታዊ የመገናኛ ብዙኃን አዘጋጅ ስብሰባ ላይ ስብከት ሳቀርብ ሳለሁ አንድ ወዳጄ ሙዚቃ በመጫወት አገልግሎት ነበር። ይህ ዘማሪ የተዋጣለት የፒያኖ ተጨዋች ከመሆኑም በላይ የቆዩ ክርስቲያናዊ ሙዚቃዎችን በዘመናዊ ዘይቤ የማቅረብና የመተርጎም ስጦታም ነበረው። ሁልጊዜም የእርሱን ሙዚቃ መስማት ያስደስተኝ ነበር። በዚያን ዕለት ግን እንዲጫወትበት የተሰጠው የተበላሸና ከጥቅም ውጪ ለመሆን ምንም ያህል ያልቀረው ፒያኖ ስለነበረ በጣም አዘንሁለት። ፒያኖው ከአንድ የክሰረ ኩባንያ በእርዳታ የተሰጣቸው ሳይሆን አይቀርም። ሆኖም ሙዚቃ ተጨዋቹ የሚችለውን ጥረት አድርጎ ለመጫወት ሞክሯል፤ ይሁንና የተሻለ መሣሪያ ቢሰጡት ኖሮ የተሻለ ይጫወት ነበር።

ኢየሱስ ክርስቶስ ከሁሉም የሚበልጥ የእግዚአብሔር ካህን ነው። ይህንን የበላይነቱን የሚቀንስ አንዳችም ነገር የለም! ለዚህም ምክንያቱ በሚሻል ቃል ኪዳን (ዕብ. 8)፣ በሚሻል ቤተ መቅደስ ውስጥ (ምዕ. 9)፣ እንዲሁም በሚሻል መሥዋዕት (ምዕ. 10) የሚያገለግል መሆኑ ነው። የዚህ ምዕራፍ ጭብጥ የላቀ ቃል ኪዳን ነው። ጸሐፊው ለዚህ ቃል ኪዳን ከፍተኛነት ሦስት ምክንያቶችን አቅርቧል።

1. አገልግሎቱ የሚካሄደው በከፍተኛ ሊቀ ካህናት ነው (8:1-2)

የጸሐፊው ክርክር ዙሪያ ጥምጥም ይሆን? መጀመሪያ ክርስቶስ ከሌሎች እንደሚበልጥ ካላየ በኋላ፣ «እርሱ ከቀደሙት አገልጋዮች የሚበልጥ ከሆነ፣ የሚያገለግለው ቃል ኪዳን መብለጥ አለበት» ቢል ይናገራል። ይህ ዙሪያ ጥምጥም ክርክር አይደለም። ምክንያቱም ድምዳሜው አመክኒዮአዊ ነው። የበላይ የሆነ ካህን ዝቅ ባለ ቃል ኪዳን ሊያገለግል አይችልም። ሌላው ማብራሪያ መጠቀም ካስፈለገ፣ አንድ ትልቅ ችሎታ ያለው ጠበቃ የሚከራከርለት የውርስ ኑዛዜ ብቁ ካልሆነ ብዙም ለውጥ ሊያመጣ እንደማይችል መገንዘብ ይቻላል። ጌታችንም በዝቅተኛ «የመጨረሻ ኑዛዜና ኪዳን» ላይ ተመሥርቶ ያገለግላል ማለት የማይታሰብ ነው።

«ከተናገርነው ዋና ነገሩ ይህ ነው» የሚለው የቀረበው አላብ የርእስ ጉዳዩ ጭብጥ እንደሆነ ያመለክታል። ከዚያም ጌታችን እውነትም

ከሌሎች የሚበልጥ ሊቀ ካህናት መሆኑን ለማረጋገጥ አያሌ «የማጠቃለያ ሙግቶችን» አቅርቧል።

ሀ. ግብረገባዊ ብቃቱ (8:1)። «እንዲህ ያለ ሊቀ ካህናት አለን» (8:1)። ይህ ዓረፍተ ነገር ወደ ዕብራውያን 8:22-28 ይመልሰናል። «እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል» (7:26)። ኢየሱስ ክርስቶስ ሥነ ምግባራዊ ፍጹምነትን ይዞ በችግሮቻችንና በፈተናዎቻችን ከእኛ ጋር መተባበሩ ከቀደሙትም ሆነ ካሉት ካህናት ያልቀዋል። ስለሆነም፣ ወደ ብሉይ ኪዳን ክህነት ለመመለስ የሚፈልጉ አንባቢዎቹ ይህንን ተስማሚ(ተገቢ) ሊቀ ካህናት ማጣታቸው ነው።

ለ. የተፈጸመ ሥራ (8:1)። ዛሬ ጌታችን ሥራው ስለተፈጸመ (በዙፋኑ) ላይ ተቀምጧል። በብሉይ ኪዳን የካህናቱ ሥራ ባለመጠናቀቁ የሚቀመጡባቸው ወንበሮች አልነበሩም። ተደጋግመው የሚያቀርቡዋቸው መሥዋዕቶች ሁሉ ኃጢአትን የሚያስገነዝቡ በመሆናቸው፣ የትኞቹም የተፈጸሙ ደኅንነቶችን ሊያስገኙ አልቻሉም። የእንስሳት ደም ኃጢአትን ሊያስወግድ ወይም ሕሊናን ሊያነጻ አይችልም ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለምን ኃጢአት ለማስወገድ እስከሞተበት ጊዜ ድረስ እነዚህ መሥዋዕቶች ኃጢአትን ከመሸፋፈን ያለፈ ሚና አልነበራቸውም (ዮሐ. 1:29)።

ሐ. ከዙፋን ላይ መቀመጡ (8:1)። ለኢየሱስ ክርስቶስ ማንነትና ሥራ ከብርን የሚጨምረው መቀመጡ ብቻ ሳይሆን የተቀመጠበት ስፍራ ነው። የተቀመጠውም በሰማይ በአብ ቀኝ ነው። ይህ ታላቅ እውነት ቀደም ሲል የተገለጸ ሲሆን (1:3)፣ ወደፊትም እንደገና ይጠቀሳል (10:12፤ 12:2)። ኢየሱስ ከዙፋን ላይ በመቀመጡ አብ ለወልድ፣ «ጠላቶችህን ለእግርህ መቀመጭ እስካደርግህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ» [መዝ. (110):1] ሲል የሰጠው የተስፋ ቃል ተፈጽሟል። የእስራኤል ሊቀ ካህናት አለመቀመጡ ብቻ ሳይሆን በዙፋን ላይ አለመቀመጡም እውነት ነው። በዙፋን ላይ ሊቀመጥ የሚችለው እንደ መልክ ጼዴቅ ያለ ካህን ብቻ ነውና። መልክ ጼዴቅ ደግሞ ንጉሥም ካህንም ነበር (ዕብ. 7:1)።

መ. ከሁሉም በላይ ከፍ ከፍ ማለቱ (8:1)። ኢየሱስ ክርስቶስ ያለው በሰማያት ነው። እርሱም በዕርጉነትና በመክበሩ በሰማያት አልፎአል (4:14)። አሁን ከማንም በላይ ከፍ ብሏል (ኤፌ. 1:20-23፤ ፊልጵ. 2:5-11)። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ለቀረበው ሙግት የክርስቶስ በሰማያዊ ቤተ መቅደስ ውስጥ ማገልገል መጠቀሱ ጠቃሚ ነው።

እነዚህን አራት የጣጠቃለያ ሙግቶች በምንከልስበት ጊዜ፤ ጌታችን በላቀ ቃል ኪዳን ማገልገሉ ምን ያህል አመክንዮአዊ እንደሆነ እንገነዘባለን። በሥነ ምግባሩ ፍጹም የሆነ ሊቀ ካህናት፤ የሰዎችን ልብ ሊለውጥ በማይችል ቃል ኪዳን ላይ ተመሥርቶ ያገለግላል ብሎ ማሰብ ይቻላል? ሥራውን የፈጸመ ሊቀ ካህናት ምንም ሊፈጽም በማይችል ቃል ኪዳን ያገለግላል ብለህ ትገምታለህ? በሰማይ ያለ ንጉሥ-ካህን ምንም ነገር ፍጹም ሊያደርግ በማይችል አርጌ ቃል ኪዳን ይገደባል ብለን ልናስብ እንችላለን? (ዕብ. 7:19)። ከዚህ አንጻር፤ የጸሐፊው ድምዳሜ ተገቢ ይመስላል፤ ለእግዚአብሔር ሕዝብ ፍሬያማ አገልግሎት እንዲያበረክት ከተፈለገ በሰማይ የሚኖር የላቀ ሊቀ ካህናት የሚያገለግልበት ቃል ኪዳንም የላቀ መሆን አለበት።

2. አገልግሎቱ የሚሰጠው በከፍተኛ ስፍራ ነው (8:3-5)

በዚህ አንቀጽ ውስጥ ጸሐፊው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በአሁኑ ጊዜ በሰማያዊት ቤተ መቅደስ ውስጥ እንደሚያገለግል የሚያስረዳውን ግሩም እውነት ገልጾአል። ለዚህም ምክንያቱ ምን እንደሆነ መረዳት አይከብድም። በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ መኖሩንና በቤተ መቅደሱ ውስጥ ካህናት ስጦታዎችንና መሥዋዕቶችን ያቀርቡ እንደነበር የጸሐፊው አንባቢያን ያውቃሉ። በትውፊት ወደ ተረኩበት የሙሴ ሥርዓት መመለሱ ምንኛ ቀላል ነበር! ለመሆኑ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተ መቅደስ ውስጥ እያገለገለ መሆኑን የምናውቀው እንዴት ነው? የሊቀ ካህናትነት አገልግሎቱን ሲያበረክት ያየው ሰው አለን? እነዚህ ጥሩ ጥያቄዎች ናቸው። ጥሩ መልሶችም ተስጥተዋቸዋል!

ሀ. አመክኒዮአዊ ምላሽ (8:3)። ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናት መሆኑ ቀደም ሲል ተገልጾአል። ነገር ግን ሁሉም ሊቀ ካህናት ሌሎችን የሚያገለግሉ ናቸው። ማዕረጉም የአገልግሎት እንጂ የክብር አይደለም። እያንዳንዱ የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህን የተሾመው ስጦታዎችንና መሥዋዕቶችን ያቀርብ ዘንድ ነው። ስለሆነም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ስጦታዎችንና መሥዋዕቶችን ማቅረብ አለበት (5:1 እና 7:27 አንብብ)። ነገር ግን እነዚህ መሥዋዕቶች እግዚአብሔር በወሰነው ስፍራ እንጂ የተገኘ ቦታ ላይ ሊቀርቡ አይችሉም (ዘዳግ. 12:13-14)። ያ የተወሰነው ስፍራ ቤተ መቅደስ ነው። ይህም ድምዳሜውን አመክኒዮአዊ ያደርገዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ ስጦታዎችንና መሥዋዕቶችን የሚያቀርብ ሊቀ ካህናት ከሆነ፤ ይህንኑ የሚያካሂድበት ቤተ መቅደስ ሊኖረው ይገባል። ክርስቶስ ያለው በሰማይ ስለሆነ፤ ይህም ቤተ መቅደስ በሰማይ መኖር አለበት።

ይህም ሆኖ፤ ጌታችን የብሉይ ኪዳንን የሚመስሉ መስዋዕቶችን እያቀረበ ነው ብለን ልናስብ አይገባም። «የሚያቀርበው» የሚለው በ8:3 የሚገኘው ቃል በፅርዑ (በግሪኩ) ቋንቋ «ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ» የሚል አሳብ ይዟል። በመስቀል ላይ ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን እንደ አንድ መስዋዕት ለዘላለም አቅርቧል (9:24-28)። በሌላ አባባል፤ ጌታችን በሰማይ የሚኖር ሕያው መስዋዕት ነው። ስለዚህም ራሱን ደጋግሞ መስዋዕት ማድረጉ አስፈላጊ አልሆነም።

ለ. በዘር ሐረግ ላይ የተመሠረተ ምላሽ (8:4)። ቀደም ሲል ይህ እውነት በ7:11-14 ተገልጿል። ሰብአዊ የዘር ሐረጉን አስመልክቶ፤ ጌታችን ከይሁዳ ነገድ እንደመጣ ይታወቃል። እግዚአብሔር መሢሔ ከይሁዳ ንጉሣዊ የዘር ሐረግ እንደሚመጣ ቃል ገብቶ ነበር (ዘፍጥ. 49:8-10)። ስለሆነም ኢየሱስ ክርስቶስ አሁንም በምድር ላይ ቢሆን ኖሮ፤ እንደ ካህን አያገለግልም ነበር። በሰማይ ግን ሥርዓቱ የአሮንን ሳይሆን የመልክ ጼዴቅን የሚከተል በመሆኑ፤ በካህነት ሊያገለግል ይችላል።

አሁንም ክርክሩ የሚያስኬድ ነው። ዳዊት ኢየሱስ ክርስቶስ ካህን እንደሚሆን ተንብዮ ነበር [መዝ. (110):4]። ኢየሱስ ከይሁዳ ነገድ መወለዱ ካህን ለመሆን አያስችለውም። ስለሆነም በሰማይ ለዘላለም ካህን መሆን ነበረበት። በምድራዊ ቤተ መቅደስ ተቀባይነትን ስለማያገኝ፤ በሰማያዊ ቤተ መቅደስ ማገልገል ነበረበት።

ሐ. ምስያዊ ምላሽ (ዕብ. 8:5)። «ምስያ» ለአዲስ ኪዳን እውነት የቆመ የብሉይ ኪዳን ተምሳሌት ነው። እያንዳንዱ ምስያ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተገለጸ ስለሆነ፤ እያንዳንዱን የብሉይ ኪዳን ገጸ ባሕርይ ወይም ክስተት ምስያ ለማድረግ መምከር የለብንም። በዚህ ክፍል ውስጥ «ምሳሌ» የሚለው ቃል በግሪኩ «ቱፖስ» የሚባል ነው።

ካህናት ያገለገሉባት ቤተ መቅደስ የሰማያዊቷ ቤተ መቅደስ ቅጂ (ምሳሌ) ነበረች። ጥቅሱ የተወሰደው ከዘጸአት 25:40 ሲሆን፤ ይህም በጠቅላላው ሰማያዊቷን ቤተ መቅደስ የሚጠቁም ነበር። ሙሴ ይህንን ምሳሌ በተራራው ላይ ተመልክቶ መሠረታዊ ክፍሎቹን በመገናኛው ድንኳን ውስጥ አካትቷል። ይህ ማለት ግን ሰማያዊቷ የመገናኛ ድንኳን ከቆዳና ከሸማ የተሠራች ናት ማለት አይደለም። እዚህ ላይ አጽንኦት የተሰጠው ለቤተ መቅደሱ መሠረታዊ ትርጉምና አሠራር ነው። እውነተኛይቱ ቤተ መቅደስ የምትገኘው በሰማይ ነው። በምድር ላይ የተሠሩት የመገናኛው ድንኳንና ቤተ መቅደሱ ግን ቅጂዎች ብቻ ናቸው።

ይህ አማኞቹ ለኢየሱስ ክርስቶስ ታማኞች ሆነው እንዲኖሩና ወደ ይሁዲነት (አይሁዳዊነት) እንዳይመለሱ ለመርዳት የቀረበ ክርክር ነው። ምድራዊዎቹ የመገናኛው ድንኳንና ቤተ መቅደስ እውነተኛና ቋሚዎች ቢመስሉም፣ የእውነተኛው ድርጊት ቅጂዎች ናቸው፤ የብሉይ ኪዳን ሥርዓት ከጥላነት ያለፈ ሚና አልነበረውም (ቆላስይስ 2:17 አንብብ)። ሕጉ ወደፊት የሚመጡ ነገሮች ጥላ ነበር (ዕብ. 10:1)። እውነተኛውና የተሟላው ብርሃን የተገለጠው በኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እንግዲህ ወደ ጥላው መሄድ ለምን ያስፈልጋል?

ሰማያዊ ትእይንት የተገለጸበት የዮሐንስ ራእይ ከብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳን ጋር የሚመሳሰሉ ነገሮችን ያቀርባል። የዮሐንስ በሰማይ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንዳለ ይነግረናል (ራእይ 11:19)። በዘላለሙ መንግሥት መላዋ የእግዚአብሔር ከተማ ቤተ መቅደስ ስለምትሆን የተለየ ቤተ መቅደስ አያስፈልግም (21:22)። ለምሳሌ የነሐስ መሠዊያ (6:9-11) እና የዕጣን ማጠኛ (8:3-5) ተገልጾዋል። «የብርጭቆ ባሕር» (4:6) የመታጠቢያ ሰሐን፣ ሰባቱ የእሳት መብራቶች (4:5) ደግሞ በመገናኛው ድንኳን ውስጥ የነበረውን ባለ ሰባት ቅርንጫፍ መቅረዝ ያስታውሰናል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በቅጂዋ ሳይሆን በመጀመሪያዋ ቤተ መቅደስ ውስጥ እያገለገለ ስለሆነ፣ በሚሻል ስፍራ እንደሚያገለግል ግልጽ ነው። ከክርስቶስ ጋር በሰማያዊቷ ቤተ መቅደስ ውስጥ ኅብረት ልናደርግ ስንችል ለምን በቅጂዋ ቤተ መቅደስ ውስጥ ከካህናት ጋር ኅብረት እናደርጋለን? ይህ ከሕንጻው ይልቅ በሕንጻው ንድፍ ውስጥ ለመኖር እንደ መፈለግ ነው!

ጸሐፊው አሁን ስለ አዲስ ኪዳን የበላይነት ሁለት ማረጋገጫዎችን ሰጥቶናል። እነዚህም የአዲስ ኪዳን አገልግሎት በሚበልጠው በኢየሱስ ክርስቶስ ክህነት፣ በሚበልጥ ሰማያዊ ቤተ መቅደስ ውስጥ እንደሚካሄድ የሚያስረዱ ናቸው። ከዚያ በመቀጠል ሦስተኛውን ማረጋገጫ ያቀርባል።

3. የተመሠረተውም በሚሻል ቃል ኪዳን ላይ ነው (8:6-13)

በኦሮጌው ኪዳን ሕግ በተሰጠበት ወቅት፣ ሙሴ ለሰዎች የእግዚአብሔር እንደራሴ ሆኖ ያገለግል ነበር (ገላ. 3:19-20)። የእስራኤል ሕዝብ በሲና ተራራ ላይ እጅግ ከመፍራታቸው የተነሣ፣ የእግዚአብሔርን ድምፅ ላለመሰማት ፈልገው ሙሴ እንዲናገራቸው ለመነት (ዘጸ. 20:18-21)። የሚያሳዝነው ይህ ፈረሃ-እግዚአብሔር

ብዙም አብሯቸው አልቆየም። ወዲያው እንጠብቃለን ያሉትን ሕግ መጣስ ጀመሩ። የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን፤ እርሱ ብቸኛው መካከለኛ ነው (1ኛ ጢሞ. 2:5)። የክርስቶስ አገልግሎት በሚሻል ቃል ኪዳን ላይ የተመሠረተ በመሆኑ፤ ከብሉይ ኪዳን ካህናት የተሻለ ነው። የክርስቶስ ቃል ኪዳን ደግሞ በሚሻሉ ተስፋዎች ላይ የተመሠረተ ነው።

በዚህ አንቀጽ ውስጥ የተጠቀሰው «የሚሻል ቃል ኪዳን» ነቢዩ ኤርምያስ በትንቢቱ የተናገረለት ነው (ኤር. 31:31-34)። ትንቢቱ የተሰጠው ለአይሁዶች የወደፊቱን ሕይወት አስተማማኝነት ለመግለጽ ነበር። ኤርምያስ ያገለገለው ሕዝቡ ወደ ባቢሎን ምርኮ ሊሄድ በቀረበበት የእስራኤል ታሪክ ፍጻሜ አካባቢ ነበር። በዚህ የሕዝቡ የወደፊት ሕይወት የጨለመ በሚመስልበት ወቅት እግዚአብሔር ወደ ቀድሞው ሕይወታቸው እንደሚመለሱና በረከትንም እንደሚያገኙ ተስፋ ሰጣቸው።

ጌታችን ወደ ጎልጎታ ከመሄዱ በፊት፤ በሰገነት ላይ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር የፋሲካን በዓል አከብሯል። በዚህም ጊዜ «ቅዱስ ቄርባን» የምንለውን ሥርዓት መሥርቷል። ጽዋውን በማንሣት፤ «ይህ ጽዋ ስለ እናንተ በሚፈሰው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው» ብሏል (ሉቃስ 22:20፤ ማር. 14:22-24)። ሐዋርያው ጳውሎስ እነዚህን ቃላት ከቤተ ክርስቲያን ጋር አዛምዷቸዋል (1ኛ ቆሮ. 11:23-27)። የዕብራውያን ጸሐፊም ኢየሱስ ክርስቶስ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ እንደሆነ ገልጾል (ዕብ. 9:15፤ 12:24)።

ለመሆኑ፤ ይህ ለእስራኤል ቃል የተገባውና ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የምትጠቀምበት አዲስ ኪዳን የሚሠራው እንዴት ነው? በሌላ አገላለጽ፤ እግዚአብሔር እነዚህን በረከቶች ለመስጠት ለአይሁዶች ተስፋ ገብቶ ሲያበቃ ለቤተ ክርስቲያን የሰጠው እንዴት ነው?

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ይህንን ችግር የሚፈቱት ቤተ ክርስቲያን «አዲሷ እስራኤል» እንደሆነችና የአዲስ ኪዳን የተስፋ ቃሎች «የአብርሃም መንፈሳዊ ዘር» እንደሆኑ በመግለጽ ነው። አማኞች ዛሬ የአብርሃም መንፈሳዊ ዘር መሆናቸው በገላትያ 3:13-29 የተገለጸ ቢሆንም፤ ይህ ግን ቤተ ክርስቲያን «መንፈሳዊት እስራኤል» ነች ከሚለው አሳብ የተለየ ነው። በዕብራውያን 8:8 የተጠቀሰው የተስፋ ቃል የእስራኤልን ቤትና የይሁዳን ቤት ለይቶ ይናገራል። «እስራኤል» እና «ይሁዳ» የሚሉትን ግልጽ ቃላት በሌላ ከለወጥን በኋላ፤ መጽሐፍ ቅዱስን እንዴት እንደምንተረጉም ለመወሰን የሚቻልበት መንገድ መቋሜ ሊኖረው አይችልም።

ሌሎች ደግሞ ይህ «አዲስ ኪዳን» በአሁኑ ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዳልተፈጸመና ጌታችን በክብር በሚመለስበት ጊዜ፥ አይሁዶች ተሰብስበው መንግሥታቸውን በሚመሠርቱበት ጊዜ ወደፊት የሚፈጸም መሆኑን ያስረዳሉ። ይህንንም አቋም ከወለደን፥ በዕብራውያን 9:15 እና 12:24 ኢየሱስ ክርስቶስ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ እንደሆነ የተገለጸውን አሳብ ለማብራራት እንችገራለን። ሁለት አዲስ ኪዳናት እንዳሉና አንዱ ለቤተ ክርስቲያን አንዱ ደግሞ ለእስራኤል እንደሚሠራ መናገሩ ተጨማሪ ጥያቄዎችን መፍጠር ይሆናል።

ምናልባትም መፍትሔ የሚገኘው «መጀመሪያ አይሁዶች» በሚለው የእግዚአብሔር መርህ ውስጥ ይሆናል (ሮሜ 1:16)። እግዚአብሔር ለሕዝቡ አዲስ ኪዳን ለመስጠት ቃል የገባ ቢሆንም፥ የዚህ ቃል ኪዳን በረከቶች የሚገኙት የእግዚአብሔር ልጅ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ነው። እርሱ የአዲሱ ኪዳን መካከለኛ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ አገልግሎቱን በጀመረ ጊዜ መጀመሪያ የሄደው የእርሱ ወደሆኑት ነበር (ማቴ. 15:24)። ደቀ መዛሙርቱን ለአገልግሎት የላከውም ወደ አይሁዶች ብቻ ነበር (10:5-6)። ቤተ ክርስቲያን የምስክርነት አገልግሎት እንድትሰጥ ሲልክ፥ ከኢየሩሳሌም እንድትጀምር አደረገ (ሉቃስ 24:46-48፤ የሐዋ. 1:8)። ጴጥሮስ በዕለተ በዓለ ንምሳ ስብከቱን ያቀረበው ለአይሁዶችና ወደ አይሁድነት ለተለወጡ አሕዛብ ብቻ ነበር (የሐዋ. 2:14፥ 22፥ 36)። በዚህ ስብከት ውስጥ ጴጥሮስ የወንጌሉ የምሥራች መጀመሪያ ለአይሁዶች እንደሆነ ገልጾአል (የሐዋ. 3:25-26)።

ነገር ግን ሕዝቡ መልእክቱንና መልእክተኞችን አልተቀበሉም። በሺህ የሚቆጠሩ አይሁዶች በክርስቶስ አምነው መዳናቸው ባይካድም፥ አብዛኛው ሕዝብ ቃሉን አልተቀበለም፤ የሃይማኖት መሪዎችም ቤተ ክርስቲያንን ተቃውመዋል። ይህ ሁኔታ ካስከተላቸው መዘዞች አንዱ የእስጢፋኖስ በድንጋይ ተወግሮ መሞት ነበር (የሐዋ. 7)። ለዚህ ሁኔታ የእግዚአብሔር ምላሽ ምን ነበር? ወንጌሉ ከኢየሩሳሌምና ይሁዳ ወደ ሰማርያ (የሐዋ. 8)፥ ከዚያም ወደ አሕዛብ ተሻገረ (የሐዋ. 10)።

ዛሬ ቤተ ክርስቲያን ዳግም ተወልደው በክርስቶስ አንድ የሆኑ አይሁዶችና አሕዛብ የሚገኙበት አካል ነች (ኤፌ. 2:11-22፤ ገላ. 3:27-29)። «በክርስቶስ» የሆኑ ሁሉ በመስቀል ላይ ዋጋ የተከፈለበት የአዲስ ኪዳን ተካፋዮች ናቸው። ኢየሱስ ክርስቶስ እስራኤልን ለመዋጀት በክብሩ በሚመጣበት ጊዜ፥ የአዲስ ኪዳን በረከቶች በጭንቀት ተከበው ለሚገኙት እስራኤላውያን ይደርሳሉ። እግዚአብሔር

ሕዝቡ ለሆኑት እስራኤላውያን ምን እንዳቀደ ለማወቅ ኤርምያስ ምዕራፍ 31ን በሙሉ አንብበው።

የአዲስ ኪዳንን የሚሻሉ የተስፋ ቃላት ከመመርመራችን በፊት፤ ሌላም እልባት ሊሰጠው የሚገባ ጉዳይ አለ። የአዲስ ኪዳን መኖር የብሉይ ኪዳንን ስሕተትነት ወይም ሕጉ ዛሬ ምንም አገልግሎት እንደማይሰጥ የሚያመለክት አድርገን መውሰድ የለብንም። ሁለቱም ኪዳናት እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሰጣቸው ናቸው። ሁለቱም ኪዳናት ተያያዥ በረከቶችን ያስገኛሉ። እስራኤላውያን አሮጌውን ኪዳን ታዘው ቢሆን እግዚአብሔር ይባርካቸውና ለመሢሔ መምጣት ይዘጋጁ ነበር። ጳውሎስ ብሉይ ኪዳን የራሱ የክብር ድርሻ እንዳለው አመልክቷል (2ኛ ቆሮ. 3:7-11)። ስለሆነም፤ ብሉይ ኪዳንን ማጣጣልም ሆነ ማዋረድ አይገባም።

ምንም እንኳ አዲሱ የጸጋ ቃል ኪዳን ከሙሴ ሕግ ነፃ ቢያወጣንም (ገላ. 5:1)፤ እግዚአብሔርን ካለመታዘዝ ወይም ኃጢአትን ካለመሥራት ነፃ አላወጣንም። እግዚአብሔር አሁንም በመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት «የሕግ ጽድቅ» በእኛ ሕይወት ተፈጻሚ እንዲሆን ይፈልጋል (ሮሜ 8:1-4)። ሕጉን በሕጋዊ መንገድ ልንጠቀም እንችላለን (1ኛ ጢሞ. 1:8-11)።

አሁን የአዲስ ኪዳንን የሚሻሉ ተስፋዎች ልንመለከት እንችላለን።

ሀ. የእግዚአብሔር ጸጋ ተስፋ (ዕብ. 8:7-9)። አዲስ ኪዳን ትኩረት የሚሰጠው «እኔ አደርጋለሁ» በሚለው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ላይ ነው። በሲና ተራራ የእስራኤል ሕዝብ፤ እግዚአብሔር የተናገራቸውን ቃላት ሁሉ እንደሚፈጽሙ ተናግረው ነበር (ዘጸ. 24:3)። ነገር ግን የእግዚአብሔርን ቃል አልታዘዙም። እናደርጋለን ማለቱና አድርጎ መገኘቱ የተለያዩ ነገሮች ናቸው። ነገር ግን አዲሱ ቃል ኪዳን ሰው ለእግዚአብሔር ባለው ታማኝነት ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ለሰው በሰጠው የቃመነ ተስፋ ላይ የሚመሠረት ነው። የዕብራውያን ጸሐፊ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ ለሚያምኑት የገባውን ተስፋ ተግባራዊ እንደሚያደርግ ያስረዳል (8:10)። እንዲያውም «አደርጋለሁ» የሚለው የእግዚአብሔር ተስፋ በዚያች አንዲት ቁጥር ውስጥ ሦስት ጊዜያት የተደጋገመ ሲሆን፤ ከቁጥር 8-12 ስድስት ጊዜ ተደጋግሟል።

እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብጽ ያወጣቸው አንድ አባት የልጆቹን እጆች ይዞ በሚመራበት መንገድ ነበር። እግዚአብሔር ቅዱስ ሕጉን ለእስራኤላውያን የሰጣቸው ለራሳቸው ጥቅም ነበር። ይኸውም ከሌሎች አገሮች በመለየት ከአረማውያን ከፋ ልማዶች ለመጠበቅ

ነበር። ሕዝቡ ግን በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን አልጸኑም (8:9)። ለዚህም እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ተደጋጋሚ ቅጣቶችን በማምጣትና በመጨረሻም ለምርኮኛነት አሳልፎ በመስጠት የጨከነ ምላሽ ሰጥቷል።

እግዚአብሔር ጥፋትን ያገኘው፣ ከቃል ኪዳን ላይሆን ከሕዝቡ ዘንድ ነበር። «ለለዚህ ሕጉ ቅዱስ ነው፤ ትእዛዚቱም ቅድስትና ጻድቅት በጎም ናት» (ሮሜ 7:12)። ችግሩ ያለው ከሕጉ ላይሆን ከራሳችን የኃጢአተኛነት ተፈጥሮ ነው። ምክንያቱም በራሳችን የእግዚአብሔርን ሕግ ልንጠብቅ አንችልም። ሕጉ ምንም ነገር ፍጹም አላደረገም (ዕብ. 7:19)። ለዚህም ምክንያቱ የየትኛውንም ሰው ልብ ሊለውጥ የማይችል መሆኑ ነው። ይህንን ሊያደርግ የሚችለው የእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነው።

አዲሱ ኪዳን ሙሉ በሙሉ የእግዚአብሔር ጸጋ ነው። የትኛውም ኃጢአተኛ በኢየሱስ ክርስቶስ ሳያምን የዚህ ኪዳን አካል ሊሆን አይችልም። ሕግና ሥራ አብረው እንደሚሄዱ ሁሉ፣ ጸጋና እምነትም አብረው የሚሄዱ ናቸው (ሮሜ 11:6)። ሕጉ፣ «እነዚህን ነገሮች (በሕጉ የተደነገጉትን) የሚያደርግ ሰው በእነርሱ ይኖራል» ይላል (ገላ. 3:12)። ጸጋ ግን፣ «ሥራው ስለተጠናቀቀ፣ እመንና በሕይወት ኑር!» ይላል።

ለ. የውስጣዊ ለውጥ ተስፋ (ዕብ. 8:10)። የሙሴ ሕግ የእግዚአብሔርን ቅዱስ መመዘኛዎች ሊያውጅ ቢችልም፣ ለመታዘዝ የሚያስፈልገውን ኃይል አይሰጥም ነበር። ኃጢአተኛ ሰዎች አዲስ ልብና ውስጣዊ ለውጥ ያስፈልጋቸዋል። አዲስ ኪዳን የሚያደርገውም ይህንን ነው። (ተመሳሳይ አሳብ ከሕዝቅኤል 36:26-27 አንብብ።) አንድ ኃጢአተኛ በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ፣ መለኮታዊ ባሕርይን ይቀበላል (2ኛ ጴጥ. 1:1-4)። ይህ መለኮታዊ ባሕርይ ደግሞ እግዚአብሔርን ለመውደድና ለመታዘዝ የሚችልበትን ፍላጎት ይሰጠዋል። ኃጢአተኞች በተፈጥሯቸው በጥላቻና ባለመታዘዝ የታሰሩ ናቸው (ቲቶ 3:3-7)። አዲሱ ባሕርይ ግን እያንዳንዱ አማኝ እግዚአብሔርን የሚታዘዝበትን ፍላጎትና ኃይል ይለግሰዋል።

ሕጉ ውጫዊ ሲሆን፣ እግዚአብሔር ከሕዝቡ የሚፈልጋቸው ነገሮች በድንጋይ ጽላት ላይ ተጽፈው ይገኙ ነበር። በአዲስ ኪዳን ግን የእግዚአብሔር ቃል በሰዎች አእምሮና ልብ ውስጥ ተጽፎአል (2ኛ ቆሮ. 3:1-3)። ራሱን አሳልፎ የሰጠው አማኝ ይበልጥ ኢየሱስ ክርስቶስን እየመሰለ ይሄድ ዘንድ የእግዚአብሔር ጸጋ በእርሱ ውስጥ ውስጣዊ ለውጦችን ያካሂዳል (3:18)።

ብዙ ክርስቲያኖች በጸጋ እንደዳኑና ዳሩ ግን የክርስትና ሕይወታቸውን በብሉይ ኪዳን ሕግ ማሟላት እንደሚገባቸው ማስባቸው አላዛኝ ነገር ነው። በአዲስ ኪዳን ድነው በብሉይ ኪዳን ለመቀደስ ይፈልጋሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ እነዚህ ወገኖች ከጸጋ እንደወደቁ ያስረዳል (ገላ. 5:4)። እነዚህ ሰዎች የወደቁት ከደግንነት ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በጸጋ ከሚባርከበት ክልል ነው። ቅዱሳን የምንሆነው በራሳችን ኃይል የእግዚአብሔርን ቃል ለመጠበቅ በመሞከር አይደለም። የሕግን ጽድቅ የምንፈጽመው ራሳችንን ለመንፈስ ቅዱስ አሳልፈን በመስጠት ሲሆን (ሮሜ 8:1-4)፤ ይህም ሙሉ በሙሉ የጸጋ ሥራ ነው።

ሐ. ለሁሉም ይቅርታ እንደሚደረግላቸው የተሰጠ የተስፋ ቃል (ዕብ. 8:11-12)። በሕግ ይቅርታ የለም። ሕጉ የተሰጠው ለዚያ ዓላማ አይደለምና። «ይህም የሕግን ሥራ በመሥራት ሥጋ የለበሰ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ስለማይጸድቅ ነው፤ ኃጢአት በሕግ ይታወቃልና» (ሮሜ 3:20)። ሕግ እንኳንስና ለሰው ልጆች በሙሉ ለእስራኤላውያንም ይቅርታን እንደሚያደርግ አይናገርም። በስሙ የሚያምኑ ሁሉ ይቅርታን የሚያገኙት በኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕት ብቻ ነው። ስለዚህ የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ኃጢአትን የማስታወስ እንጂ የማስወገድ ሚና አልነበራቸውም (ዕብ. 10:1-3፤ 18)።

ዕብራውያን 8:11 ከትንቢተ ኤርምያስ 31:34 የተወሰደ ነው። ይህ ጥቅስ እስራኤል ከይሁዳ ጋር የምትዋሃድበትን (ዕብ. 8:8) እና ተስፋ በተገባው መንግሥት ደስ የምትሰኝበትን ጊዜ ያመለክታል (ኤር. 31:1-14)። በዚያን ጊዜ ወንጌሉን ለሌሎች ማካፈሉ አስፈላጊ አይሆንም፤ እያንዳንዱ በግሉ ጌታን ያውቃልና። እስከዚያን ጊዜ ድረስ ግን የወንጌሉን መልእክት ለጠፋው ዓለም ማካፈሉ መልካም ዕድልም ኃላፊነታችንም ነው።

እግዚአብሔር ኃጢአታችንንና በደላችንን ከእንግዲህ አያስታውስም ማለት ምን ማለት ነው? (ዕብ. 8:12)። ይህ አስፈላጊ አሳብ እንደገና በዕብራውያን 10:16-17 ተጠቅሷል። ይህ ሁሉን የሚያውቀው አምላካችን ያደረገውን ይረሳዋል ማለት ይሆን? እግዚአብሔር አንድን ነገር የሚረሳ ከሆነ፤ አምላክ ሊሆን አይችልም። «ከእንግዲህ አያስታውስም» ማለት «ከእንግዲህ በኃላፊነት አይጠይቀንም» ማለት ነው። እግዚአብሔርን ሁሉንም ነገር እያስታወሰ፤ ከእኛ ጋር ያለውን ግንኙነት በሕግና ሥራ ላይ ሳይሆን በጸጋና ምሕረት ላይ ይመሠርተዋል። የኃጢአት ይቅርታ ካገኘን በኋላ እንደገና አንጠየቅበትም። ነገሩ ለዘላለም ይዘጋል።

መጋቢ እንደመሆኑ መጠን የማማከር አገልግሎት በምስጥበት ወቅት ሰዎች፤ «ይቅር ልል እችላለሁ፤ ልረሳ ግን አልችልም» ሊሉ እስማላሁ።

እኔም ብዙውን ጊዜ፤ «በርግጥ ልትረሳው አትችልም» ከአእምሮህ ለማውጣት በምትሞክርበት ጊዜ የበለጠ እያስታወስኸው ትሄዳለህ። ነገር ግን መርሳት ማለት ይኼ አይደለም» እላቸዋለሁ። ከዚያም መርሳት ማለት በበደለን ሰው ላይ ቂም አለመያዝ መሆኑን አብራራላቸዋለሁ። ሌሎች ሰዎች ያደረጉብንን እያስታወስን፤ ምንም ነገር እንዳልበደሉን አድርገን እናስተናግዳቸዋለን።

ይህ እንዴት ይቻላል? ይህ የሚቻለው ከመስቀሉ የተነሣ ነው። በመስቀሉ ላይ እግዚአብሔር ልጁን እንደ ኃጢአተኛ ቆጥሮታልና! ከእግዚአብሔር ይቅርታን ማግኘታችን ሌሎችን ይቅር እንድንል ያስችለናል።

መ. የዘላለም በረከት ተስፋ (8:13)። ይህ መልእክት በተጻፈበት ወቅት እስራኤል አሁንም በብሉይ ኪዳን ደንብ ትተዳደር ነበር። ቤተ መቅደሱ ገና ያልፈረሰ ሲሆን፤ ካህናትም መሥዋዕቶችን ያቀርቡ ነበር። ምናልባትም በእምነታቸው የዳኑት አይሁዶች ክርስቲያን ወዳጆቻቸው ተጨባጭ ለማይመስለው እምነት ይህንን «ጽኑ መሠረት ያለው ሃይማኖት» በመተዋቸው እንደ ሞቾች ሳይቆጥሯቸው አልቀሩም። ክርስቲያን ያልሆኑ አይሁዶች ያልተረዱት ነገር ቢኖር «ጠንካራ ሃይማኖታቸው» እንዳረጀና ሊጠፋ እንደተቃረበ ነበር። በ70 ዓ.ም. የኢየሩሳሌም ከተማና ቤተ መቅደሱ በመደምሰሳቸው፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አይሁዶች የማምለኪያ ቤተ መቅደስም ሆነ ካህናት ሊያገኙ አልቻሉም (ሆሴዕ 3:4 አንብብ።)

ነገር ግን አዲሱ ኪዳን ዘላለማዊ በረከትን ያመጣል። ኢየሱስ ክርስቶስ የዘላለም ደኅንነት (ዕብ. 5:9) እና የዘላለም ቤዛነት (9:12) ምንጭ ነው። «አዲስ» ተብሎ የተተረጎመው የፅርዕ (የግሪክ) ቃል የጊዜን ሳይሆን የጥራትን አዲስነት ያመለክታል። ይህ አዲስ ኪዳን እንዲህ ያለ ጥራት ስላለው ለመቼውም ተተኪ ሳያስፈልገው ይኖራል!

አዎን፤ ጌታችን በአዲስ ኪዳን መሠረት እያገለገለ ነው። ይህም ክርስቶስ ብቻ ሊሰጥ የሚችለውን አዲስ ባሕርይና እጅግ የተዋበ አዲስ ሕይወት እንድንካፈል የሚያደርግ አዲስ ኪዳን ነው።

የሚበልጥ ቤተ መቅደስ

ዕብራውያን 9

ክርስቲያን የሁለት ዓለማት፣ ማለትም የሰማይና የምድር ዜጋ ነው (ማቴ. 22:21) ይህም በመሆኑ፣ የቄሣርን ለቄሣር፣ የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር መስጠት ይኖርበታል (ማቴ. 22:21) የሁለት ዓለማት ዜጋ ስለሆነ፣ በእይታ በሚገዛው ዓለም ውስጥ እንዴት በእምነት መኖር እንዳለበት ማወቅ አለበት። አንድ ክርስቲያን የዓለምን ስበት ለማሸነፍ የማይታየውን መመልከት ይኖርበታል (ዕብ. 11:24-27) «ማየት ማመን ነው!» ለሚለው የተግባራዊ ሰው አባባል፣ መንፈሳዊ ሰው የሚሰጠው ምላሽ፣ «ማመን ማየት ነው!» የሚል ነው።

ይህ የእምነት መርህ ከሰማያዊ ቤተ መቅደስ ጋር ካለን ግንኙነት ሊዛመድ ይገባል። መቼም ይህንን ቤተ መቅደስ በዓይናችን አላየነውም። ይሁንና መጽሐፍ ቅዱስ ስለሚነግረን እናውቀዋለን። ዛሬ እግዚአብሔር በእጆች በተሠራች ቤተ መቅደስ ውስጥ እንደማይመለከ እናውቃለን (ዮሐ. 7:46-50)። በምድር ላይ እግዚአብሔር የሚያድርበት ልዩ ስፍራ የለም (ዮሐ. 4:19-24፤ ኢሳ. 57:15፤ 6:1-2 አንብብ)። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን «ቤተ እግዚአብሔር» ብለን ልንጠራ ብንችልም፣ እግዚአብሔር እዚያ እንደማይኖር እናውቃለን። እግዚአብሔር በሕንጻው ውስጥ የሚመለከ ቢሆንም፣ በዚያ ግን አያድርም።

ይህ ምዕራፍ (ዕብ. 9) የብሉይ ኪዳንን ቤተ መቅደስ (የመገናኛውን ድንኳን) ኢየሱስ ክርስቶስ አሁን ከሚያገለግልበት ሰማያዊ ቤተ መቅደስ ጋር ያነጻጽራል። ከንጽጽሩ እንደምንገነዘበው፣ የአዲስ ኪዳን ቤተ መቅደስ ከድሮው የበለጠ ነው።

1. የሚያንሰው የብሉይ ኪዳን ቤተመቅደስ (9:1-10)

የዕብራውያን መልእክት የመገናኛው ድንኳን ደንቦችና ተግባራት በእግዚአብሔር የተመሠረቱ መሆናቸውን ያስረዳል። የመገናኛው ድንኳን አገልግሎት ከአዲሱ ዝቅ ያለው ሥርዓቶችን እግዚአብሔር ስላልመሠረታቸው አይደለም። አሮጌው ኪዳን በሥራ ላይ በነበረበት ጊዜ የካህናት አገልግሎት በእግዚአብሔር የተቋቋመ ከመሆኑም በላይ ፍጹም አግባብነት ያለው ነበር።

እንዲህ ከሆነ፥ የመገናኛውን ድንኳን የሚያሳገሰው እንግዲህ ምንድነው? ለዚህ ጥያቄ አምስት መልሶች አሉ።

ሀ. የመገናኛው ድንኳን ምድራዊ ቤተ መቅደስ ነበር (9:1-10)። ይህም ማለት የመገናኛው ድንኳን በሰው የተሠራ (9:11) እና በሰው የተተከለ (8:2) ነው ማለት ነው። ቤተ መቅደሱ የተሠራው የአይሁድ ሕዝብ በለጋስነት ለሙሴ ካመጧቸው ስጦታዎች ነበር። ከዚያም እግዚአብሔር ቤተ መቅደሱን ይሠሩ ዘንድ ለባስልኤልና ኤልያብ መንፈሳዊ ጥበብና እውቀትን ሰጣቸው (ዘጸአት 35-36 አንብብ።) ሥራው ከተጠናቀቀ በኋላ፥ ቤተ መቅደሱ ለእግዚአብሔር ተሰጠ (ዘጸ. 40)። ምንም እንኳን የእግዚአብሔር ክብር ቤተ መቅደሱን ቢሞላውም፥ ይህ ሰዎች ከምድራዊ ቁሳቁሶች የሠሩት ምድራዊ ሕንጻ መሆኑን አላስቀረውም።

ምድራዊ ሕንጻ በመሆኑ፥ አያሌ ድክመቶች ነበሩት። ከእነዚህም ድክመቶች አንዱ ጥገና የሚያስፈልገው መሆኑ ነው። እንዲሁም ደግሞ በቦታ የተከለለ ነበር። አንድ ቦታ ከተተከለ ሌላው ዘንድ ሊገኝ አይችልም ነበር። ወደ ሌላ ስፍራ ለመውሰድ ከተፈለገ ማፈራረስና የተለያዩ ክፍሎችን ለየብቻ ማንቀሳቀስ ያስፈልግ ነበር። ከዚህ በላይ የሚገለገልበት የእስራኤል ሕዝብ ብቻ እንጂ ሌሎች የዓለም ሕዝቦች አልነበሩም።

ለ. ከርሱ ለሚበልጠው ነገር ምስያ ነበር (ዕብ. 9:2-5)። ጸሐፊው የመገናኛውን የተለያዩ ክፍሎች ዘርዝሯል። ይህንንም ያደረገው እነዚህ ሁሉ መንፈሳዊ ትርጉም ስላላቸው ነው። እነዚህም በሰማያት ያሉትን ነገሮች የሚመስሉ ናቸው። (ዕብ. 9:23)። የመገናኛው ድንኳን አጠቃላይ ገጽታ በሚከተለው ሠንጠረዥ ውስጥ ተመልክቷል።

ቅድስተ ቅዱሳን

የቃል ኪዳነ ታቦት

መጋረጃ

የዕጣን መሠዊያ

የዕጣን _____
መሠውያ - _____

መቅረዝ
የኅብስት ገበታ

ቅድስት ስፍራ

መጋረጃ

«የመጀመሪያይቱ» (9:2) እና «ሁለተኛይቱ» (9:7) የሚሉት ቃላት የመገናኛውን ድንኳን የመጀመሪያና ሁለተኛ ክፍሎች ያመለክታሉ። የመጀመሪያይቱ ቅድስት ስፍራ ስትባል፤ ሁለተኛይቱ ግን ቅድስተ ቅዱሳን በመባል ትታወቃለች። እነዚህ ሁሉ የየራሳቸው ዕቃዎች የነበሯቸው ሲሆኑ፤ ዕቃዎቹም ልዩ ፍች ነበራቸው።

ሰባት ቅርንጫፎች ያሉት መቅረዝ ከቅድስት ስፍራ ይቆም ነበር። (ዘጸ. 25:31-40፤ 27:20-21፤ 37:17-24)። መቅረዙ የሚበራው በሻማ ሳይሆን በዘይት ነበር። በመገናኛው ድንኳን ውስጥ መስኮቶች ስላልነበሩ፤ ይህ መቅረዝ ካህናት በቅድስት ስፍራ ለሚያከናውኑት አገልግሎት ብርሃን በመስጠት ያገለግላል። እስራኤል ለአሕዛብ ብርሃን እንድትሆን ነበር የተጠራችው (ኤሳ. 42:6፤ 49:6)። ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለም ብርሃን ሲሆን (ዮሐ. 8:12)፤ አማኞች በዓለም ውስጥ እንዲያበሩ ተጠርተዋል (ፊልጵ. 2:14-15)።

በተጨማሪም፤ በቅድስቲቱ ውስጥ 12 ኅብስቶች የተቀመጡበት ጠረጴዛ ይገኝ ነበር። ይህም የኅብስት ጠረጴዛ ተብሎ ይታወቃል (ዘጸ. 25:23-30፤ 37:10-16፤ ዘሌ. 24:5-9)። በየሰንበቱ ካህኑ ጠረጴዛው ላይ የቆዩትን ኅብስቶች አንሥቶ በአዲስ ይተካቸዋል። እነዚህ ኅብስቶች «የመገኛ ኅብስቶች» ሲባሉ፤ ጠረጴዛውም «የመገኛ ጠረጴዛ» ተብሎ ይጠራል። ኅብስቶቹን ሊበሉ የሚችሉት ካህናት ብቻ ሲሆኑ፤ በቤተ መቅደስ ውስጥ የመብላት ግዴታ ነበረባቸው። ይህም ለ12ቱ ነገዶች ያቆማቸው እግዚአብሔር በመካከላቸው እንደሚገኝ ያስገነዝባቸዋል። ለኛም ዛሬ እንደ «የሕይወት እንጀራ» ለዓለም አልፎ ስለተሰጠው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተምሳሌታዊ መልእክት ያስተላልፋል (ዮሐ. 6)።

የወርቅ መሠውያው ሁለቱን የመገናኛ ድንኳን ክፍሎች ከሚለየው መጋረጃ ፊት ይገኛል። በዕብራውያን 9:4 «ማዕጠንት» ተብሎ የተተረጎመው ቃል «መሠውያ» ሊባል ይገባል። የወርቅ መሠውያ በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ ባይቀመጥም፤ አገልግሎቱ ከቅድስተ ቅዱሳን ጋር የተገናኘ ነው። ይህ የሚሆነው በምን መንገድ ነው? በዓመታዊው የስርየት ዕለት ሊቀ ካህናቱ ከመጋረጃው ውስጥ ባለው የምሕረት መክደኛ ፊት ዕጣን ለማጠን የሚጠቀምበትን ክስል የሚወስደው ከዚህ መሠውያ ነው (ዘሌ. 16:12-14)። ሙሴ የወርቁን መሠውያ ከቃል ኪዳን ታቦት ጋር ያዛምደዋል። (ዘጸ. 40:5)። የመጽሐፈ ነገሥት ጸሐፊም እንደዚሁ ያዛምዳቸዋል (6:22)። በየጠዋቱና ማታው ካህኑ በዚህ መሠውያ ላይ ዕጣን ያጥናል። ዳዊት ይህ ወደ እግዚአብሔር የሚያርግ ጸሎት ተምሳሌት እንደሆነ ገልጾአል (መዝ. 141:2)። ይህ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚማልድልን የሚያስገነዝበንም ሊሆን ይችላል

(ሮሜ 8:33-34)። ስለዚህ የዕጣን መሠውያ ዝርዝር አሳቦችን ከዘጸአት 30:1-10፤ 37:25-29 ልታነብ ትችላለህ። ዕጣኑ ራሱ በዘጸአት 30:34-35 ተገልጿል።

ቅድስተ ቅዱሳን በውስጡ የሚይዘው የቃል ኪዳንን ታቦት ብቻ ነው። ታቦቱ ከእንጨት የተሠራ ሲሆን፤ ርዝመቱ 3/4ኛ ሜትር፤ ስፋቱ 2 1/4ኛ ሜትር፤ ቁመቱ ደግሞ 2 1/4ኛ ሜትር ነው። ከዚህ ታቦት ላይ ከወርቅ የተሠራ ውብ «የምሕረት መቀመጫ» ሲደረግ፤ ከእያንዳንዱ ጫፍ ላይ አንዳንድ ኪሩቤል ይቀመጣል። ይህ በመገናኛው ድንኳን ውስጥ የእግዚአብሔር ዙፋን ነበር (መዝ. 80:1፤ ዘጸ. 25:10-22)። በስርየት ቀን ከታቦቱ ውስጥ ያሉትን የሕግ ጠረጴዛዎች ለመሸፈን ከምሕረት መቀመጫው ላይ ደም ይረጫል። ይህም እግዚአብሔር ሰዎች የተላለፉትን ሕግ ሳይሆን፤ የተረጨውን ደም እንዲመለከት ያደርገዋል። ክርስቶስ የምሕረት መቀመጫችን ነው (ይህም 1ኛ ዮሐንስ 2:2 እና ሮሜ 3:25 ውስጥ ተመልከቷል።) ነገር ግን የእርሱ ደም ኃጢአትን መሸፈን ብቻ ሳይሆን፤ የማስወገድም ብቃት አለው።

በእነዚህ የቤተ መቅደስ ዕቃዎች ውስጥ አያሌ መንፈሳዊ እውነቶች የሚገኙ ሲሆኑ፤ ሁሉም ዋጋ ያላቸው ናቸው። ከሁሉም የሚበልጠው እውነት ግን ይህ ነው፤ ሁሉም በተምሳሌት እውነታውን የሚወክሉ እንጂ መንፈሳዊ እውነታ አይደሉም። የብሉይ ኪዳንን ቃል ኪዳን የበታች የሚያደርገውም ይኼ ነው።

ሐ. ሰዎች ሊደርሱበት አይችሉም ነበር (ዕብ. 9:6-7)። አይሁዶች ለአምልኮ በመገናኛ ድንኳን ውስጥ መሰብሰብ ይችሉ እንደነበር ካሰብን ተሳስተናል። ወደ መገናኛው ድንኳን መግባት የሚችሉት ካህናትና ሌዋውያን ብቻ ነበሩ። በተጨማሪም፤ ምንም እንኳን ካህናት በቅድስት ውስጥ በየዕለቱ ቢያገለግሉም ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የሚገባው ሊቀ ካህናቱ ብቻ ነበር። ይህንንም የሚያደርገው በዓመት አንድ ጊዜ በስርየት ቀን ብቻ ነበር። ሊቀ ካህናቱ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በሚገባበት ጊዜ መጀመሪያ ለራሱ ኃጢአት፤ ከዚያም ለሕዝቡ ኃጢአት መሥዋዕት ማቅረብ ይኖርበታል። ከዚህ በተቃራኒ፤ ሰማያዊቷ የመገናኛ ድንኳን ሁልጊዜም ለእግዚአብሔር ሕዝብ ሁሉ ክፍት ነች! (10:19-25)።

መ. ጊዜያዊ ነበር፤ (9:8)። የውጭው አደባባይ (የመጀመሪያው ድንኳን፤ 9:6) ቆሞ መገኘቱ እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ያዘጋጀው የደኅንነት ሥራ አለመፈጸሙን ያመለክታል። የውጭው አደባባይ በሕዝቡና በቅድስተ ቅዱሳን መካከል የሚገኝ ነው! ካህናት በቅድስት ስፍራ በሚያገለግሉበት ጊዜ እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ስፍራ

የሚወስደው መንገድ ገና አልተከፈተም ነበር። ኢየሱስ በመስቀል ላይ በሞተ ጊዜ፤ የቤተ መቅደስ መጋረጃ ከላይ እስከታች ለሁለት በመከፈሉ (ማቴ. 27:50-51) ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የሚወስደው መንገድ ሊከፈት ችሏል። ከዚህ በኋላ በክርስቶስ የሚያምኑ ኃጢአተኞች ወደ እግዚአብሔር ሊቀርቡ ስለሚችሉ፤ ቅድስትም ሆነች ቅድስተ ቅዱሳን አስፈላጊዎች አልሆኑም።

ሠ. አገልግሎቱ ውጫዊ እንጂ ውስጣዊ አልነበረም (ዕብ. 9:9-10)። የሚቀርቡት መሥዋዕቶችም ሆኑ ከምሕረት መቀመጫው ላይ የሚረጩ ደም የአምላኪውን ልብም ሆነ ሕሊና ሊለውጡ አይችሉም ነበር። የመገናኛው ድንኳን ሥርዓቶች ሁሉ ሥርዓታዊ ንጽሕና ጽዳትን እንጂ ግብረገባዊ ንጽሕናን የሚያመለክቱ አልነበሩም። ስለሆነም የሰውን ልብ የሚለውጡ ሳይሆኑ ሜዳዊ የሥጋ ሥርዓቶች ብቻ ነበሩ።

2. የሚበልጥ ሰማያዊ ቤተ መቅደስ (9:11-28)

ከላይ የዘረዘርናቸው አምስቱ የብሉይ ኪዳን ቤተ መቅደስ ድክመቶች፤ የአዲስ ኪዳን ቤተ መቅደስን የበላይ ከሚያደርጉ አምስት ነጥቦች ጋር ይዛመዳሉ። በሁሉም ረገድ፤ የአሁኑ ቤተ መቅደስ የበላይ ነው።

ሀ. ሰማያዊ ነው (9:11)። ጸሐፊው በዚህ ጉዳይ ላይ ቀደም ብሎ አጽንኦት ሰጥቶ ገልጾአል። ይህንንም ያደረገው አንባቢዎቹ ከምድራዊው ይልቅ በሰማያዊ ነገሮች ላይ እንዲያተኩሩ ስለፈለገ ነው። የአይሁድን ውብ ቤተ መቅደስ ጨምሮ ምድራዊ ነገሮች መውደማቸው የማይቀር ነበር! ሰማያዊ ነገሮች ግን ለዘላለም ይኖራሉ።

የብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳን የተበጀው በሰዎች እጅ ነበር (ዘጸ. 35:30-35)። የአዲስ ኪዳን ቤተ መቅደስ ግን በሰው እጆች የተሠራች አይደለችም። በዕብራውያን 9:11 እንደተገለጸው፤ ይህች ቤተ መቅደስ የዚህ ፍጥረት አይደለችም። የሙሴ የመገናኛ ድንኳን የተሠራችው በዚህ ፍጥረት ቁላቁሶች ነበር። ሰማያዊቷ ድንኳ እንዲህ ዓይነት ነገሮች አያስፈልጓትም ነበር (ዕብ. 9:24)። ሰማያዊቷ ቤተ መቅደስ ምድራዊ ፍጥረት ስላልሆነች፤ በጊዜ ሂደት ከሚደርስ ውድቀት ነፃ ነች።

«ይመጣ ዘንድ ያለው መልካም ነገር» የተባለለት እነሆ አሁን መጥቷል! በመገናኛው ድንኳን ውስጥ በምስያ ጥላነት የተገለጸው ሁሉ በክርስቶስ ሰማያዊ የክህነት አገልግሎት እውን ሆኗል። የመገናኛው

ድንኳን የተሠራው በሰማያዊቷ ቤተ መቅደስ ምሳሌ ነበር። አሁን ግን ምሳሌው አያስፈልገንም። ዘላለማዊ እውነት አለን!

ለ. አገልግሎቱ ኃጢአትን ለማስወገድ ብቁ ነው (9:12-15)። በዚህ ስፍራ የሰማያዊውን አገልግሎት የበላይነት የሚያሳዩ ተከታታይ ንጽጽሮች ቀርበዋል።

የእንስሳት መሥዋዕቶችና የክርስቶስ መሥዋዕት (9:12)። ጸሐፊው በምዕራፍ 10 የእንስሳት መሥዋዕትን የበታችነት የሚገልጽ ቢሆንም፤ በዚህ ስፍራ ለዚያ አሳብ መሠረት ይጥላል። የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከእንስሳት መሥዋዕት እንደሚበልጥ መረጃ መጠየቅ የሚያስፈልግ አይደለም። የእንስሳት ደም እንዴት የሰውን የኃጢአት ችግር ሊፈታ ይችላል? ኢየሱስ ክርስቶስ የሰውን ሥጋ የለበሰው ለኃጢአተኞች ለመዋት እንዲችል ነው። የሞተው በፈቃዱ ነበር። የትኞቹም የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች በገዛ ራሳቸው መቅረባቸው አጠራጣሪ ነው። የእንስሳቱን ደም ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ይዞ የሚገባው ሊቀ ካህናቱ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን እንደ መጨረሻና የተሟላ መሥዋዕት እግዚአብሔር ባለበት ስፍራ ራሱን አቀረበ። የእንስሳት መሥዋዕቶች በተደጋጋሚ የሚቀርቡ ሲሆኑ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን በማያዳግም ሁኔታ ራሱን አንድ ጊዜ ሠውቷል። በመጨረሻም፤ የትኛውም የእንስሳት መሥዋዕት ዘላለማዊ ቤዛነት ሊያስገኝ አይችልም። ደማቸው የክርስቶስ ደም ኃጢአትን የሚያስወግድበት ጊዜ እስኪመጣ ድረስ ለጊዜው ኃጢአትን ከመሸፈን ያለፈ ሚና አልነበረውም (ዮሐ. 1:29)። እኛ ግን የዘላለም ቤዛነት አለን። ይህ በመልካም ተግባራችን ላይ የሚመሠረት ሳይሆን፤ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ በተፈጸመው የኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ በአስተማማኝነት የተከናወነ ተግባር ነው።

ሥርዓታዊ መንጻትና የሕሊና መንጻት (ዕብ. 9:13-14)። የብሉይ ኪዳን ሥርዓቶች የሰውን ልብ ሊለውጡ አይችሉም። ይህ ማለት ግን አምላኪው ልቡ በእግዚአብሔር ካመነ መንፈሳዊ ልምምድ አይኖረውም ማለት ሳይሆን፤ ነገር ግን ትኩረት የሚደረገው በውጫዊ የመንጻት ሥርዓቶች ላይ መሆኑን ለማመልከት ነው። አምላኪው የታዘዘውን ደንብ ተግባራዊ ካደረገ፤ «ነፅተሃል!» ይባል ነበር። ይህም ሥጋን የማንጻት እንጂ ሕሊናን የማንጻት ተግባር አልነበረም። (ሰለ ጊደር አመድ ዘጉልቁ 19ን አንብብ።)

የአዲስ ኪዳን አገልግሎት ውስጣዊ መሆኑን ከዕብራውያን 8 ላይ ተምረናል። «ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፤ በልባቸውም እጽፈዋለሁ» (ዕብ. 8:10)። ይህ የተከናወነው በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ነው (2ኛ ቆሮ. 3:1-3)። ነገር ግን ኢየሱስ ክርስቶስ

የኃጢአታችንን ዋጋ ባይከፍል ኖሮ፤ መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን አያድርም ነበር። በውጫዊ ሥርዓቶች ሕሊናችን ሊጸዳ አይችልም። ይህ ውስጣዊ ኃይልን የሚጠይቅ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ነቀፋ የሌለበት በመሆኑ ፍጹም መሥዋዕት ሊያቀርብ ችሏል።

ጊዜያዊና ዘላለማዊ በረከቶች (ዕብ. 9:15)። የብሉይ ኪዳን በረከቶች በእግዚአብሔር ሕዝብ ታዛዥነት ላይ የተመሠረቱ ነበሩ። እግዚአብሔር ከታዘዙት ይባርካቸው ነበር፤ ካልታዘዙት ደግሞ አይባርካቸውም። እነዚህ በረከቶች ጊዜያዊ ብቻ ሳይሆኑ፤ ዘላለማዊ ረብ የማያስገኙም ነበሩ። ዝናብ፣ ጥሩ አዝመራ፣ ከጠላትና ከበሽታ መጠበቅና የመሳሰሉትን የሚያካትቱ ነበሩ። የእስራኤላውያን የከነዓን ርስት ቁሳዊ በረከቶችን የሚያስቀድም ነበር። ዘላለማዊ ርስታችን በባሕርይ በቀዳሚነት መንፈሳዊ ነው (ኤፌ. 1:3)። የተተኮረባቸው ዘላለማዊ እሴቶች እንደሆኑ ልብ እንበል። - ዘላለማዊ ቤዛነት፣ (ዕብ. 9:12) እና ዘላለማዊ ርስት፣ (ቁ. 15)። አማኝ በክርስቶስ ያገኘው በረከት ሁሉ ዘላለማዊ እሴት ስላለው ልበሙሉነት ሊሰማው ይችላል።

በብሉይ ኪዳን የተሟላ ደኅንነት እንዳልነበረ ከ9:15 በግልጽ እንገነዘባለን። በዚያን ጊዜ የተፈጸሙት በደሎች ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ እስከተሰዋበት ጊዜ ድረስ ሳይወገዱ ተሸፍነው ቆይተዋል። (ሮሜ 3:24-26)። ክርስቶስ ዘላለማዊ ደኅንነትን ስለመሠረተ፣ የዘላለማዊ ርስት ተካፋዮች ልንሆን እንችላለን።

እነዚህን ሦስት ንጽጽሮች በምንከልስበት ጊዜ፣ የኢየሱስ ክርስቶስ አገልግሎት ኃጢአታችንን የማስወገድ ብቃት እንዳለው ሳንገነዘብ አልቀረንም። በምድር ላይ የተፈጸመውና በሰማይ ላይ በመካሄድ ላይ ያለው የምልጃ አገልግሎቱ ብቁ ና ውጤታማ ናቸው።

ሐ. አገልግሎቱ የተመሠረተው ክቡር በሆነ መሥዋዕት ላይ ነው (ዕብ. 9:16-23)። «ቃል ኪዳን» የሚለው ቃል «ስምምነት» ብቻ ሳይሆን፣ «የመጨረሻ ነዛዜና ኪዳን» የሚል ፍችም አለው። አንድ ሰው ነዛዜ ከሰጠ፣ ነዛዜው ተግባራዊ የሚሆነው ከሞተ በኋላ ብቻ ነው። ስለሆነም፣ አዲስ ኪዳን ተግባራዊ ይሆን ዘንድ ኢየሱስ ክርስቶስ መሞት ነበረበት። «ይህ ጽዋ ስለ እናንተ በሚፈስሰው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው» አለ (ሉቃስ 22:20)።

ቃል ኪዳን በብሉይም ሳይቀር የተመሠረተው በደም ላይ ነበር። ዕብራውያን 9:19-21 የተወሰደው ሙሴና እስራኤላውያን ብሉይ ኪዳንን ስላጸኑበት ሁኔታ ከሚተርከው ከዘጸአት 24:3-8 ነው። የሕጉ መጽሐፍት ሕዝቡ፣ የመገናኛው ድንኳንና በውስጡ የሚገኙ የአምልኮ

ዕቃዎች ሁሉ በደም ተረፎተዋል። ይህ የእግዚአብሔር ፍርሃት በተለየ ሁኔታ በእነርሱ ላይ የወደቀበት ጊዜ መሆኑን መገመት እንችላለን።

ብሉይ ኪዳን በተጀመረበት ጊዜ ብቻ ሳይሆን የመገናኛ ድንኳን አገልግሎት በሚካሄድባቸው ጊዜያት ሁሉ ደም ይረፎ ነበር። በብሉይ ኪዳን ሰዎችና ዕቃዎች የሚነጹት በደም፣ በውኃ ወይም በእሳት ነበር (ዘኁል. 31፡21-24)። ይህም ሥርዓታዊ መንጻት እነዚህ ዕቃዎችና ሰዎች አሁን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት እንዳገኙ የሚያሳይ ነበር። መንጻቱ የዕቃውን ወይም የሰው-ዬውን ባሕርይ አይለውጥም። የእግዚአብሔር መርህ ደም ሳይፈስ ኃጢአት አይሰረደም የሚል ነው (ዘሌዋ. 17፡11)።

እግዚአብሔር ኃጢአት በደም እንደሚሰረደ ስለደነገገና ከኃጢአት መንጻት የሚቻለው በደም መርጫት ስለሆነ፣ አዲስ ኪዳንም ተግባራዊ ይሆን ዘንድ ደም መፍሰሱ ወሳኝ ነበር። «ምሳሌዎቹ» (ማለትም የብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳን) በደም መርጫት ይነጹ ነበር። እነርሱ ብቻ ሳይሆን «አራጂናሎቹም» እንዲሁ በደም ሊነጹ ግድ ነበር! ብቻ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም የአማኙን ሕሊና ብቻ ሳይሆን (ዕብ. 9፡14)፣ ሰማያዊ ነገሮችንም ሳይቀር ያነጻል (9፡23)።

ቀድሞ ነገር፣ ሰማያውው ቤተ መቅደስ እንዴት ሊረከስ ይችላል? ምድራዊ ቤተ መቅደስ ኃጢአተኛ ሰዎች የሚገለገሉበት በመሆኑ ሊረከስ እንደሚችል ማስብ እንችላለን። በመሆኑም በታላቁ የስርየት ቀን የመገናኛው ድንኳን በደም መርጫት ይነጻ ነበር። (ዘሌዋ. 16፡12-19)። ነገር ግን ሰማያዊው ቤተ መቅደስ እንዴት ርኩስት ሊገኝበት ይችላል? ምክንያቱም ኃጢአት ሰማያዊትዋን ቤተ መቅደስ ሊያረክሳት አይችልም። ለነገሩ ምድራዊቱም ቤተ መቅደስ በዚሁ ሁኔታ በኃጢአት ባልረከሰች ነበር። ይህ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ግንኙነት የሚመለከት ነው። በአምልኮ ዕቃ ላይ የተረጨው ደም የሚለውጠው የዕቃውን ባሕርይ ሳይሆን፣ እግዚአብሔር ከዚያ ነገር ጋር ያለውን ግንኙነት ነው ለውጠዋል። ከተረጨው ደም የተነሣ እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር ኅብረት ማድረግ ይችላል።

በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ኃጢአተኞች የሆንን እኛ ወደ ሰማያዊቷ ቅድስተ ቅዱሳን ልንገባ እንችላለን (ዕብ. 10፡19-22)። በአካላዊ ይዘታችን በምድር ላይ ብንገኝም፣ በመንፈሳዊ ሁኔታ በሰማያዊቷ ቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እናደርጋለን። እግዚአብሔር ወደ ሰማያዊ ኅብረቱ ይቀበላን ዘንድ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም መረጫት አለበት። ስለዚህ እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ስፍራ የምንገባው በኢየሱስ ደም ነው (10፡19)።

አሁን የጸሐፊውን አሳብ ጠቅለል አድርገን ልንመለከት እንችላለን። ብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን የተመሠረተው በደም ላይ ነው። ነገር ግን አዲስ ኪዳን የተመሠረተው በከፍተኛ ስፍራ በሚያገለግል ከፍተኛ መሥዋዕት ላይ ነው! ምሳሌዎቹ በእንስሳት ደም ሲነጹ፣ የመጀመሪያው ቤተ መቅደስ ግን በእግዚአብሔር ልጅ ደም ይነጻል። ይህም እጅግ ታላቅ ዋጋ የተከፈለበት ሁኔታ ነው።

መ. አገልግሎቱ ሲጠበቅ የነበረው ተስፋ መከናወኑን ያሳያል (9:24)። የአዲስ ኪዳን ክርስቲያን ጥላ የሆነውን ሳይሆን እውነተኛውን ነገር ይዟል! የምንደገፈው በጊዜያዊ ቤተ መቅደስ ውስጥ በዓመት አንድ ጊዜ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ በሚገባ ሊቀ ካህናት ላይ ሳይሆን ለአንድና ለመጨረሻ ጊዜ ወደ ዘላለማዊት ቤተ መቅደስ በገባው ሊቃ ካህናት ላይ ነው። በዚያም በእግዚአብሔር ፊት እኛን ይወክላል። ዘወትር ይህንኑ ያደርጋል።

ለመንፈሳዊ ሕይወትህ በእጆች በተሠራ ነገር ላይ እንዳትተማመን ተጠንቅቅ (9:24)። እንዲህ ዓይነቱ መታመኛ ዘለቄታዊነት የለውም። የመገናኛው ድንኳን በሰሎሞን ቤተ መቅደስ የተተካ ሲሆን፣ እሱም ቢሆን በባቢሎናውያን ተደምስሷል። አይሁዶች ከምርኮ በኋላ ወደ አገራቸው ሲመለሱ ቤተ መቅደሳቸውን እንደገና ሠርተውታል። በኋላም ንጉሥ ሄሮድስ ይህንኑ ቤተ መቅደስ አስፋፍቶ አስወጥታል። ይኸው ቤተ መቅደስ በሮማውያን ከፈራረሰ በኋላ ኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ-አልባ ለመሆን ተገደደች። በተጨማሪም፣ የዘር ሐረግ ዘገባዎች ስለጠፉ፣ አይሁዶች ማን በከህነት ሊያገለግል እንደሚችል እርግጠኞች አይደሉም። ይህም በሰው እጆች የተሠሩት ነገሮች ጊዜያዊ ሲሆኑ፣ በሰው እጆች ያልተሠሩት ነገሮች ዘላለማዊ መሆናቸውን ያመለክታል።

ሠ. አገልግሎቱ የተሟላና ፍጻሜው ለዘላለም የተቋጫ ነው (9:25-28)። ጌታችን በሰማይ ከሚያካሂደው አገልግሎት ውስጥ ያልተሟላ ወይም ጊዜያዊ የሆነ ምንም ነገር የለም። ጸሐፊው አሁንም በብሉይ ኪዳን አገልግሎትና በአዲስ ኪዳን አገልግሎት መካከል ያለውን ግልጽ ንጽጽር እንደሚከተለው አመልክቷል።

ብሉይ ኪዳን

- ተደጋጋሚ መሥዋዕቶች
- የሌሎች ደም
- ኃጢአትን መሸፈን
- ለእስራኤላውያን ብቻ
- ከቅድስተ ቅዱሳኑ ተለይቷል

አዲስ ኪዳን

- የማያዳግም መሥዋዕት
- የራሱ ደም
- ኃጢአትን ማስወገድ
- ለኃጢአተኞች ሁሉ
- ወደ መንግሥተ ሰማይ ገብቶ
- እዚያው ይኖራል

በአጭሩ የክርስቶስ ሥራ የተፈጸመ፣ የመጨረሻና ዘላለማዊ ነው። በዚህ የተግላ ሥራ ላይ ተመሥርቶ አሁን በሰማይ ስለ እኛ ሆኖ እያገለገለ ነው።

በዕብራውያን 9:24-28 «ይታያል» የሚለው ቃል ሦስት ጊዜ እንደተጠቀሰ አስተውለሃል? (በቁጥር 26 «ተገልጦአልና» የሚለውም «ታይቷልና» የሚል ፍች አለው።) እነዚህ ሦስቱ የጌታችንን ሥራ ጠቅለል ባለ መልኩ ያቀርቡልናል። በመስቀል ላይ በመምት ኃጢአትን ሲያስወግድ ታይቷል (ቁ. 26)። አሁን በሰማይ ስለ እኛ በእግዚአብሔር ፊት ይታያል (ቁ.24)። አንድ ቀን ክርስቲያኖችን ወደ ሰማያዊው ቤት ለመውሰድ ይገለጣል (ቁ.28)። እነዚህ ሦስቱም የደነገንት የጊዜ ገጽታዎች በአገልግሎቱ ተዳስሰዋል።

የዕብራውያን ክርስቲያኖች ይህንን መልእክት ካነበቡ በኋላ መሀል ቤት የሚባል ነገር እንደሌለ እንደሚገነዘቡ ይጠበቅባቸው ነበር። ምድራዊውን ወይም ሰማያዊውን፣ ጊዜያዊውን ወይም ዘላለማዊውን፣ ያልተግላውን ወይም የተግላውን የመምረጥ ግዴታ ተጥሎባቸዋል። ግን ከዚህ ሁሉ ወደ ቤተ መቅደስ ተመልሰው ከክርስትና እምነታቸው ጋር አስማምተው ለምን አይቀጥሉም? ከሁለቱም ኪዳኖች ለምን ምርጥ ምርጡን አይወስዱም? ይህ ነቀፌታውን ይዞ ከከተማ ውጭ ላለመውጣት ማምለጫ ጥረት እንደሚሆን ግልጽ ነው (13:13)። ስለሆነም፣ መሀል ቤት የሚባል ነገር የለም።

የአማኙ ቤተ መቅደስ በሰማይ ነው። አባቱና አዳኙ ያሉት በሰማይ ነው። ዜግነቱም (ፊልጵ. 3:20)፣ እንዲሁም መዛግብቱም በሰማይ ሊሆኑ ይገባል። (ማቴ. 6 ከቁጥር 19 ጀምሮ)። ተስፋውም በሰማይ ስለሆነ እውነተኛ አማኝ የሚመላለሰው በእምነት እንጂ በማየት አይደለም። በምድር ላይ ምንም ነገር ቢከሰት፣ ሁሉም ነገር በሰማይ አስተማማኝ ስለሆነ፣ አማኝ በእምነት ሊመላለስ ይገባል።

የሚበልጥ መስዋዕት

ዕብራውያን 10

አንድ ታዳጊ ወጣት እናቱ ለጉብኝት ወደ አንድ ስፍራ በሄደችበት ወቅት፡ በቤት ውስጥ ካሉት መጻሕፍት አንድ መንፈሳዊ መጽሐፍ ወስዶ ለማንበብ ወሰነ። እናቱ የተሰጠች ክርስቲያን ስለነበረች ወጣቱ በመጽሐፉ መጀመሪያ ስብከት፡ በመጽሐፉ መጨረሻ ደግሞ ከሕይወት ጋር ተዛማጅነት ያላቸው ተግባራዊ ምክሮች እንዳሉት ያውቅ ነበር። በእነዚህ መካከል ደግሞ ምክሮች ሊኖሩ ይችላሉ።

መጽሐፉን በሚያነብበት ወቅት «የተፈጸመው የክርስቶስ ሥራ» የሚል ሐረግ አጋጠመው። ይህ ሐረግ የወጣቱን ትኩረት ጠፍንጎ ያዘው።

«ደራሲው ለምን በዚህ አገላለጽ ተጠቀመ?» ሲል ራሱን ጠየቀ። «ለምን የክርስቶስ የማስተሰረይ ሥራ አላለም?» (ወጣቱ የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላትን በትክክል ያውቅ ነበር። አዳኙን ብቻ ነበር ያላወቀው!) ከዚያም «ተፈጸመ» የሚባል ቃል በአእምሮው ውስጥ በድንገት በግ አለ። በዚህም ጊዜ የደኅንነት ሥራ ሙሉ በሙሉ የተከናወነ መሆኑን ለመገንዘብ ቻለ።

«ሥራው በሙላት ካለቀና ጠቅላላው ዋጋ ከተከፈለ፡ እኔ ላደርገው የሚገባኝ ቀሪ ተግባር ምንድነው?» ሲል ራሱን ጠየቀ። ለጥያቄው መልሱን ያውቅ ነበርና አዳኙንና የኃጢአቱን ሙሉ ይቅርታ ይቀበል ዘንድ በጉልበቱ ተንበረከከ። የቻይና ኢንላንድ ሚሽን መሥራች የነበሩት ጄ. ሃድሰን ቴይለር ደኅንነትን ያገኙት ይህን በመሰለ ሁኔታ ነበር።

ዕብራውያን ምዕራፍ 10 ፍጹም ካልሆኑት የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች በተለየ ሁኔታ የበለጠ ክብደት ፍጹም ለሆነው የኢየሱስ ክርስቶስ መስዋዕት ይሰጣል። የጌታችን ከሁሉ በላይ የሆነ የክህነት ሥልጣን፡ እንደ አሮን ሳይሆን እንደመልክ ጸዴቅ ዓይነት ክህነት ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ የክህነት አገልግሎት በበለጠው የአዲስ ኪዳን ሥርዓት ላይ የተመሠረተና ብልጫ ባለው ሰማያዊ ቤተ መቅደስ ውስጥ የሚከናወን ነው። ይህ ሁሉ ከፍ ባለው የመስዋዕት መሠረት ላይ የተደገፈ ነው። የዕብራውያን ምዕራፍ 10 ጭብጥም ይኸው ነው።

ጸሐፊው የኢየሱስ ክርስቶስ መስዋዕቶች ለምን ከብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች የበለጡ እንደሆኑ የሚያብራሩ ሦስት ፍሬ ነገሮችን እንደሚከተለው ዘርዝር አል።

1. የክርስቶስ መስዋዕት መሆን ኃጢአትን ያስወግዳል (10፡1-10)

ኃጢአት ትልቁ የሰው ልጅ ችግር እንደሆነ ግልጽ ነው። ሰው የትኛውንም ሃይማኖት ይከተል፤ ሃይማኖቱ ለኃጢአት ችግር የማያነሳ ከሆነ ፋይዳ ቢስ ነው። ሰው በባሕርይ ኃጢአተኛ ሲሆን፤ በተግባርም ደግሞ የባሕርይን ኃጢአተኝነት ያረጋግጣል። «ኃጢአተኞች የሆንነው ኃጢአትን ስለምንሠራ አይደለም፤ ኃጢአተኞች ስለሆንን ኃጢአትን እናደርጋለን» የሚለው አባባል ትክክለኛ ነው።

ሀ. የሚሻል መስዋዕት አስፈላጊነት (10፡1-4)። የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች ዝቅተኞች የሆኑት ለምንድን ነው? በጌታ ትእዛዝ ሥራ ላይ ውለው ለብዙ መቶ ዓመታት ሲያገለግሉ አልነበረም? አንዳንድ ጊዜ አይሁዶች እነዚህን ትእዛዛት ተግባር አልባ ቢያደርጉዋቸውም (ኢሳ. 1፡11-15)፤ በሌላ በኩል ደግሞ ብዙ ሰዎች መስዋዕቶቻቸውን በእግዚአብሔር ፊት ከልባቸው በማቅረብ በረከትን እንዳገኙ ይታወቃል።

የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች ሁነኛ ባሕርያቸው በራሳቸው ኪዳኑን ዝቅተኛ (የበታች) የሚያደርጉ ናቸው። ሕጉ የሚመጡ መልካም ነገሮች «ጥላ» እንጂ በራሱ እውነተኛ ነገር አልነበረም። የመስዋዕት ሥርዓት ጌታችን በመስቀል ላይ የሚፈጽመው ሥራ ምስያ ወይም መግለጫ ነበር። ይህም ሥርዓቱ ጊዜያዊና ዘለቄታዊ ተግባር ሊያከናውን የማይችል እንደነበር ያስገነዝበናል። የመስዋዕቶቹ በየቀኑ መደጋገምና የስርየት ዕለቱ በየዓመቱ መካሄድ ራሱ የሥርዓቱን ደካማነት ያመለክታል።

የእንስሳት መስዋዕቶች ከቶውንም የሰውን የበደለኝነት ስሜት ሊያስወግዱ አይችሉም። እግዚአብሔር በእምነት የሚያመልኩትን ሰዎች ኃጢአት ይቅር እንደሚል ቢናገርም (ዘሌ. 4፡20፤ 26፤ 31፤ 35)፤ ይህ ሕጋዊ ይቅርታ እንጂ ከሰዎች ልብ ውስጥ የበደለኝነትን ስሜት የሚያስወግድ አልነበረም። ሰዎች የተሟላ ይቅርታ እንዳገኙ ለልባቸው የሚመስክር ዋስትና የሚሰጣቸው አልነበረም። «አሁን የኃጢአት ክስ ሕሊናዬን አያስጨንቀኝም» ለማለት አይችሉም ነበር። የአምላኪዎቹ ሕሊና በሚያቀርቡት መስዋዕት አማካኝነት ከኃጢአት ነጻ ወጥቶ ቢሆን ኖሮ ሌላ መስዋዕት ማቅረብ ባላስፈለጋቸው ነበር።

ስለሆነም፡ ዓመታዊው የስርየት ቀን ኃጢአትን የሚያስወግድ ሳይሆን፡ ኃጢአትን የሚያስገነዝብ ነበር። መሥዋዕቶች በየዓመቱ መደጋገማቸው ያለፈው ዓመት መሥዋዕቶች ተግባራቸውን እንዳላከናወኑ የሚያመለክት ማስረጃ ነበር። የሕዝቡ ኃጢአቶች መሸፈናቸው እውነት ቢሆንም፡ ሰዎቹ ከኃጢአታቸው አልነጹም ነበር። በልባቸው ውስጥ እርሱ ይቅር እንዳላቸውና እንደተቀበላቸው የሚያረጋግጥ የእግዚአብሔር ውስጣዊ ምስክርነት አልነበራቸውም።

የከብቶችና የበጎች ደም ኃጢአትን ሊያስወግድ ባለመቻሉ ምክንያት የተሻለ መሥዋዕት እጅግ ያስፈልጋቸው እንደነበር ግልጽ ነው። የእንስሳት ደም ኃጢአትን በመሸፈን ፍርድን ለጊዜው ቢያስተላልፍም፡ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ደኅንነትን አያጎናጽፋቸውም ነበር። ይህንን ሊያደርግ የሚችለው ከሁሉ በላይ የሆነው የእግዚአብሔር ልጅ መሥዋዕት ብቻ ነበር።

ለ. የተሻለ መሥዋዕት የሚያጎናጽፋቸው በረከቶች (ዕብ. 10:5-9)። መሥዋዕቱን ያቀረበው ሰው ሳይሆን እግዚአብሔር ነው። በዚህ ስፍራ የቀረበው ጥቅስ የተገኘው ከመዝሙር 40:6-8 ሲሆን፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ትስእብት (ተሰግዎ) ጋር የሚዛመድ ነው። («ወደ ዓለም ሲገባ. . .»)። ይህ ጥቅስ ኢየሱስ ክርስቶስ የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ፍጻሜ መሆኑን ያስረዳል።

መሥዋዕት የሚለው ቃል የማንኛዎቹን የእንስሳት መሥዋዕት ያመለክታል። መገ የምግብና የመጠጥ መሥዋዕቶችን ያመለክታል። የሚቃጠል መሥዋዕትና የኃጢአት መሥዋዕትም በዚህ ክፍል ውስጥ ተጠቅሰዋል (ቁ. 5፡ 8)። የበደል መሥዋዕት፡ መስዋዕት በሚለው ቃል ውስጥ ተካቷል (ቁ. 5)። እነዚህ መሥዋዕቶች እያንዳንዳቸው የኢየሱስ ክርስቶስን መሥዋዕት በምስያነት የሚያመለክቱ ሲሆኑ፡ የመስቀል ላይ ሥራውን የተወሰኑ ገጽታዎች ያሳያሉ። (ዘሌ. 1-7 አንብብ)።

«ሥጋን ግን አዘጋጀህልኝ» (ዕብ. 10:5) የሚለው ዐረፍተ ነገር በዕብራይስጡ ብሉይ ኪዳን ምንባብ ውስጥ አልተጠቀሰም። መዝሙር 40:6፡ «ጆሮቼን ግን ከፈትህ» ይላል (አ.መ.ት.)። የዕብራውያን መልእክት ጸሐፊ የብሉይ ኪዳን የፅርዕ ትርጉም ከሆነው ከሴፕቱዋጂንት ነበር ጥቅሱን የወሰደው። እንግዲህ፡ ይህንን ልዩነት እንዴት እናስታርቃለን? አንዳንድ ሰዎች «ጆሮቼን ግን ከፈትህ» የሚለውን ዐረፍተ ነገር ከዘጸአት 21:1-6 ጋር ያዛምዱታል። ይህም ባሮቹ ነፃ ለመውጣት ባይፈልጉ የባሮቹ ጌታ ምን ማድረግ እንዳለበት የሚናገር ምንባብ ነው። ባሪያው ነፃነቱን ካልፈለገ ጌታው ጆሮውን ይበላል። ይህም ባሪያው ከጌታው ጋር ለመኖር እንደፈቀደ የሚያሳይ

ምልክት ነበር። የመልእክቱ ፍሬ ነገር ጌታችን ጆሮውን እንደተበሳ ፈቃደኛ ባሪያ መሆኑን የሚያመለክት ነው።

ይህ ማብራሪያ አስቸጋሪ የሚሆነው ነፃ ለመውጣት የፈለገ ባሪያ አንድ ጆሮውን ብቻ የሚበሳ ሲሆን፤ በመዝሙር 40፡6 ውስጥ የሚናገረው ግን ስለ ሁለት ጆሮዎች መሆኑ ነው። በተጨማሪም፤ የመዝሙር 40፡6 ግስ «መውጋት» የሚል ፍች ሲኖረው፤ የዘጸአት ግስ ግን «መብሳት» የሚል ነው። ጌታችን እንደ ባሪያ ያገለገለ መሆኑ ቢታወቅም፤ የዕብራውያን ጸሐፊ ይህን አሳብ ይዞ የሚናገር አይመስልም። ምናልባትም የጆሮዎቹ መከፈት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመስማትና ለመታዘዝ መፍቀዱን የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። (ኢሳ. 50፡4-6 አንብብ።) እግዚአብሔር እሱንና ፈቃዱን በምድር ላይ ያገለግል ዘንድ ለልጁ የተዘጋጀ ሥልጣን ሰጥቶታል። ጌታችን ብዙውን ጊዜ ስለዚህ ነገር ተናግሯል (ዮሐ. 4፡34፤ 5፡30፤ 6፡38፤ 17፡4)።

በእርግጥ በዕብራውያን 10 ውስጥ የሚገኘውን ቃል የመተርጎም መብት ያለው መዝሙር 40 እንዲጻፍ በእስትንፋሱ የመራው መንፈስ ቅዱስ ነው። «የተከፈቱ ጆሮች» ለአገልግሎት የተዘጋጀ ሰውነትን የሚያመለክቱ ናቸው።

እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ደስ አለመሰኘቱን ጸሐፊው ሁለት ጊዜ በዚህ አንቀጽ ውስጥ ገልጾአል። (10፡6፤ 8 አንብብ።) ይህ ግን የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ትክክል አለመሆናቸውን ወይም እውነተኛ አምላኪዎች የእግዚአብሔርን ሕግ በመጠበቃቸው እንዳልተጠቀሙ አያመለክትም። ይልቁንም እግዚአብሔር የአማኙ የልብ ታዛዥነት ባልታከለባቸው መሥዋዕቶች ደስ አለመሰኘቱን የሚያሳይ ነው። የትኛውም ያህል መሥዋዕት ታዛዥነትን ሊተካ አይችልም። (1ኛ ሳሙ. 15፡22፤ መዝ. 51፡16-17፤ ኢሳ. 1፡11፤ 19፤ ኤር. 6፡19-20፤ ሆሴዕ 6፡6፤ አዎፅ 5፡20-21)።

ኢየሱስ የመጣው የአባቱን ፈቃድ ለመፈጸም ነው። ይህም ብሉይ ኪዳንን በአዲስ ኪዳን መተካቱ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በሞቱና በትንሣኤው አማካኝነት የመጀመሪያውን ኪዳን አስወግዶ፤ ሁለተኛውን መሥርቷል። የዚህ መልእክት አንባቢያን የነበሩት ዕብራውያን ምን ለማለት እንደተፈለገ ከእነዚህ ጥያቄዎች መልሱን ሳያገኙ አልቀሩም። ወደተሻረው ኪዳን ለምን ትመለሳላችሁ? ፋይዳ ቢስ ወደሆኑት መሥዋዕቶች ለምን ትሄዳላችሁ?

ሐ. የተሻለው መሥዋዕት ውጤታማነት (ዕብ. 10፡10)። አንድ ጊዜ ለዘላለም በቀረበው የክርስቶስ ሰውነት አማኞች ተለይተዋል («ተቀድሰዋል»)። የብሉይ ኪዳን መሥዋዕት ያንን ሊያደርግ

አይችልም። የብሉይ ኪዳን አምላኪ በተደጋጋሚ ከሥርዓታዊ እርኩሶቶች መንጻት አለበት። የአዲስ ኪዳን ቅዱስ ግን ሙሉ ለሙሉ ተለይቷል።

2. የክርስቶስ መሥዋት መደገም አያስፈልገውም

(10:11-18)

አሁንም ጸሐፊው የብሉይ ኪዳንን ሊቀ ካህናት ታላቁ ሊቀ ካህናትን ከሆነው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ያነጻጽራል። ክርስቶስ ሥራውን ከጨረሰ በኋላ ወደ ሰማይ ዐርጎ ከአብ ቀኝ መቀመጡ የሥራውን ፍጻሜ የሚያመለክት ነው (1:3፣ 13፣ 8:1)። ካህናት በመገናኛው ድንኳንና በቤተ መቅደስ ውስጥ የሚያካሂዱት አገልግሎት ግን በአንዴ ተከናውኖ የሚያልቅ ስላይደለ ሠርክ ለውጥ ሳይኖረው የሚደጋገም ነበር። ዕለት በዕለት ያንኑ መሥዋዕት ነበር የሚያቀርቡት። ይህም ድግግሞሽ መሥዋዕቶቻቸው ኃጢአትን እንደማያስተሰርዩ የሚያረጋግጥ ነበር። በአሥር ሺዎች የሚቆጠሩ መሥዋዕቶች ያልቻሉትን፣ ክርስቶስ በአንድ መሥዋዕት ተግባራዊ ሊያደርግ ችሏል!

«ተቀመጠ» የሚለው አሁንም ወደ መዝሙር (110):1 ይወስደናል። «እግዚአብሔር ጌታዬን፡- ጠላቶቼህን ለእግርህ መቀመጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው።» ክርስቶስ አሁን የሚገኘው በክብርና በድል ስፍራ ነው። ዳግም በሚመለስበት ጊዜ ጠላቶቹን ሁሉ በማጥፋት የጽድቅ መንግሥቱን ይመሠርታል። እርሱን ያመኑት ሰዎች ለዘላለም ፍጹማን ስለተደረጉ (ዕብ. 10:14) የሚያስፈራቸው ነገር አይኖርም። አማኞች በእርሱ ምሉዓን ናቸው (ቆላስይስ 2:10)። ከኢየሱስ ክርስቶስ የተፈጸመ ሥራ የተነሣ በእግዚአብሔር ፊት ፍጹማን ሆነናል።

በእግዚአብሔር ፊት ፍጹማን መሆናችን በግላችን እንዴት እናውቃለን? መንፈስ ቅዱስ ይህንን በቃሉ አማካኝነት ይመስክርልናል (ዕብ. 10:15-18)። የመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት በወልድ ሥራ ላይ የተመሠረተ ሲሆን፣ የምንቀበለውም በመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት አማካኝነት ነው። ጸሐፊው ኤርምያስ 31:33-34ን ጠቅሷል (ዕብ. 10:16-17)። ይህም በዕብራውያን 8:7-12 በክፊል የጠቀሰው ምንባብ ነው። የብሉይ ኪዳን አምላኪ «ሕሊናዬ ከኃጢአት ወቀላ ነጻ ነው» ሊል አይችልም ነበር (10:2)። የአዲስ ኪዳን አምላኪ ግን ኃጢአቶቹና በደሎቹ ከእንግዲህ እንደማይታሰቡ ያውቃል። ከእንግዲህ ለኃጢአት መሥዋዕት ማቅረብም ሆነ (10:18) ኃጢአትን ማስታወስ አይኖርም!

አንድ ጊዜ ከእግዚአብሔር ቃል እውነት ጋር የሚሰናኝ ትምህርት ካቀረበ አንድ ግሩም ክርስቲያን ሳይኪያትሪስት (የሥነ አእምሮ ምሑር) ጋር ኮንፍረንስ ተካፍቶ ነበር። ይህ ወንድም፡ «የሳይኪያትሪ ዋናው ችግር ከአእምሮ የጤና መታወክ ጋር ብቻ የተቆራኘ ነው። አንድ ሳይኪያትሪስት የበሽተኛውን የበደለኛነት ስሜቶች ሊያስወግድ ቢችልም፤ በደለኛነቱን ሊያስወግድለት አይችልም። ይህ ልክ የሞተሩን ጓጓታ ላለመስማት መኪናውን ከጭቃና ከተለያዩ አላስፈላጊ ነገሮች የሚጋርድብን መከላከያ እንደ ማላላት ነው። በሽተኛው ከበፊቱ የተሻለ ስሜት ሊሰማው ቢችልም፤ በቀድሞው ችግሩ ላይ ሌላ አንድ ችግር ደርቦ ይመለሳል! አንድ የነበረው ችግሩ ሁለት ይሆናል ብሎኛል።

አንድ ኃጢአተኛ በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ ኃጢአቶቹ ሁሉ ይቅር ይባሉለታል። የበደለኛነት ስሜቱ ይወገድና ጉዳዩ ለዘላለም እልባት ያገኛል።

3. የክርስቶስ መሥዋዕት ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሰውን መንገድ ይከፍታል (10:19-39)

በብሉይ ኪዳን ዘመን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ለመግባት የሚደፍር አምላኪ አልነበረም። ሊቀ ካህናቱ እንኳ ወደዚህ ስፍራ የሚገባው በዓመት አንድ ጊዜ ብቻ ነበር። ከቅድስተ ቅዱሳን የሚለየው ወፍራም መጋረጃ በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል የቆመ መጋረጃ ነበር። ያንን መጋረጃ ቀዶ (ማር. 15:38) እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ወደ ሰማያዊ ቤተ መቅደስ መንገዱን ሊከፍት የሚችለው የክርስቶስ ሞት ብቻ ነበር።

ሀ. የጸጋ ግብዣ (ዕብ. 10:19-25)። «እንቅረብ. . እንጠብቅ. . እርስ በርሳችን እንተያይ።» ይህ ሦስት ገጽታዎች ያሉት ግብዣ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ለመግባት ባለን ድፍረት ላይ የተመሠረተ ነው። ይህም ድፍረት በአዳኙ የተፈጸመ ሥራ ላይ ያረፈ ነው። በስርየት ቀን ሊቀ ካህናቱ ደም ካልያዘ በስተቀር ወደ ቅድስተ ቅዱሳን መግባት አይችልም ነበር። (9:7)። እኛ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የምንገባው ግን ክርስቶስ ካፈሰሰልን ደም የተነሣ እንጂ በእንስሳት ደም አይደለም።

ይህ እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ስፍራ የሚወስደን የተከፈተ መንገድ አዲስ ሲሆን፤ ካረጀውና ሊጠፋ ከተቃረበው አሮጌ ኪዳን የተለየ ነው (8:13)። ክርስቶስ ለእኛ ለማማለድ ለዘላለም ስለሚኖር፤ ይህም መንገድ «ሕያው» ነው (7:25)። ክርስቶስ አዲስና ሕያው መንገድ ነው! እኛም በእግዚአብሔር ቤት ሊቀ ካህናችን በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ወደ እግዚአብሔር እንቀርባለን (3:6ን አንብብ።) ሥጋው በመስቀል ላይ ሲከፈልና ሕይወቱ መሥዋዕት

ሲደረግ እግዚአብሔር የቤተ መቅደሱን መጋረጃ ቀደደው። ይህም ለሚያምኑት ሁሉ አዲስና ሕያው መንገድ እንደተከፈተላቸው ያመለክታል።

በእነዚህ ማረጋገጫዎች ቤዛነት (ሕያው ሊቀ ካህናት ስላለንና በዚሁም ምክንያት ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የመግባት ድፍረት ስላለን)፤ እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ለመግባት ግብዣ ቀርቦልናል። የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የሚገባው በዓመት አንድ ጊዜ ሲሆን፤ እኛ ግን ሁልጊዜም እግዚአብሔር ባለበት የመኖር ግብዣ ቀርቦልናል! በዚህ ባለ ሦስት ደርብ ግብዣ ውስጥ የሚካተቱትን ነገሮች አስተውሉ።

እንቅረብ (10:22)። በእርግጥም ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግ በመንፈሳዊ ሁኔታ ራሳችንን ማዘጋጀት አለብን። የብሉይ ኪዳን ካህን በስርየት ቀን የተለያዩ የመታጠብ ሥርዓቶችንና ደም መርጨትን ማከናወን ነበረበት (ዘጸ. 16)። እንዲሁም፤ በመደበኛ ዕለታዊ አገልግሎታቸው ካህናት ወደ ቅድስት ክመግባታቸው በፊት በመታጠቢያ ሳህን ላይ የመንጸት ተግባር መፈጸም ነበረባቸው (ዘጸ. 30:18-21)። የአዲስ ኪዳን ክርስቲያን በንጹሕ ልብና ሕሊና ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ይኖርበታል። ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግ ንጽሕና አስፈላጊ ነው (1ኛ ዮሐ. 1:5-2:2)።

እንጠብቅ (ዕብ. 10:23)። የዚህ መልእክት አንባቢያን ወደ ብሉይ ኪዳን ለመመለስ እና በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የነበራቸውን እምነት ለመተው ብርቱ ፈተና ገጥሞአቸው ነበር። የደኅንነት ዋስትናቸው በራሳቸው ሳይሆን በክርስቶስ የሚወሰን በመሆኑ፤ ጸሐፊው ደኅንነታቸውን እንዲጠብቁ አልመከራቸውም (7:25)። ይልቁንም፤ የተስፋቸውን ምስክርነት እንዲጠብቁ መከራቸው። (በዚህ ስፍራ «እምነት» የሚል ቃል መኖሩን የሚያመለክት የግሪክ አዲስ ኪዳን ሰነድ የለም። የግሪኩ ቃል «ተስፋ» ነው።)

ቀደም ባለው ጥናታችን ላይ በዕብራውያን መጽሐፍ በአማኙ የክበረ ተስፋ ላይ ትኩረት እንደተሰጠ ገልጸናል። እንደዚሁም እግዚአብሔር ብዙ ልጆችን ወደ ክብር እንደሚያመጣቸውም ተመልክተናል (2:10)። አማኞች የሰማያዊ ጥሪ ተካፋዮች በመሆናቸው (3:1)፤ በተስፋ ደስ ሊሰኙ ይችላሉ (3:6)። ተስፋ ክዕብራውያን 6 ዐበይት ጭብጦች አንዱ ነው (ቁ. 11-12፤ 18-20)። የክርስቶስን መመለስ እየተጣበበቅን ስንሆን (9:28)፤ ከሰማይ የምትመጣውን ከተማ እንሻለን (13:14)።

የአንድ አማኝ ተስፋ፤ በክርስቶስ ላይ ሲያርፍና በእግዚአብሔር ታማኝነት ላይ ሲደገፍ፤ ወላዎይነት ሊያውከው አይችልም። አይሁዶች

ብዙ ጊዜ እንዳደረጉት ወደኋላ ሳናይ፤ የጌታን ምጽአት ወደፊት አሻግረን ልንመለከት ይገባል።

እርስ በርሳችን እንተያይ (10:24-25)። ከእግዚአብሔር ጋር የምናደርገው ኅብረት በራስወዳድነት ላይ የተመሠረተ መሆን የለበትም። በአጥቢያ ቤተክርስቲያናችን ከሌሎች አማኞችም ጋር ኅብረት ማድረግ አለብን። እዚህ ላይ ትኩረት የተሰጠው አማኝ ከቤተ ክርስቲያን ኅብረት ከሚያገኘው ጥቅም ይልቅ እርሱ ሊያበረክት በሚችለው ነገር ላይ ነው። ከቤተ ክርስቲያን አለመቅረት ሌሎችንም የሚያበረታታ ከመሆኑም በላይ ለፍቅርና ለመልካም ሥራ ያነሣል። በታማኝነት እንድንመላለስ ከሚያነሣሡን ጠንካራ ምክንያቶች አንዱ የኢየሱስ ክርስቶስ ምጽአት መቅረብ ነው። እንዲያውም፤ «መሰብሰብ» የሚለው ቃል ከዕብራውያን 10:25 በተጨማሪ የተጠቀሰበት ሌላው የአዲስ ኪዳን ክፍል 2ኛ ተሰሎንቄ 2:1 ላይ ብቻ ነው። እዚህም ላይ ይህ ቃል ከክርስቶስ ምጽአት ጋር በማዛመድ በሚናገረው ክፍል ውስጥ የሚገኝ ነው።

በዚህ ስፍራ ሦስቱ ታላላቅ ክርስቲያናዊ ፍሬዎች ተገልጸዋል። እምነት (ዕብ. 10:22)፤ ተስፋ (ቁ. 23) እና ፍቅር (ቁ. 24)። እነዚህ ቃላት ከእግዚአብሔር ጋር በሰማያዊ ቤተ መቅደስ ኅብረት የማድረጋችን ፍሬዎች ናቸው።

ለ. ጠንካራ ምክር (10:26-31)። ይህ በዕብራውያን መልእክት ውስጥ ከሚገኙ አምስት ምክሮች አራተኛው ነው። ክፍሉ የተጻፈው ለአማኞች ሲሆን፤ ሌሎች ምክሮችን ተከትሎ የሚመጣ ነው። ከቃሉ የሚያፈነግጥ አማኝ (2:1-4) ብዙም ሳይቆይ ቃሉን ይጠራጠራል (3:7-4:13)። ከዚያም ቃሉ ይሰለቸዋል (5:11-6:20)። ቃሉ የሚሰለቸው ከሆነ ደግሞ መንፈሳዊ ሕይወቱ ስንፍና የጎላበት ይሆናል። ይህም ቃሉን እንዲንቅ ያደርገዋል። ጸሐፊው በዚህ ክፍል ውስጥ ያተኮረው በዚሁ ጭብጥ ላይ ነው።

ይህ ንቀት የሚገለጸው ሆን ተብሎ በሚፈጸም ኃጢአት ነው። የጊዜ አመልካቹ እንደሚያሳየው፤ ዕብራውያን 10:26፤ «በፈቃደኝነት ኃጢአት መሥራታችንን ከቀጠልን. . .» ተብሎ ሊነበብ ይገባል። ይህ ምክር ያተኮረው በአንድ የተወሰነ ኃጢአት ላይ ሳይሆን፤ ወደ ተደጋጋሚ አለመታዘዝ በሚመራው አመለካከት ላይ ነው። በብሉይ ኪዳን ሆን ተብለው በድፍረት ለሚፈጸሙ ኃጢአቶች የሚቀርቡ መሥዋዕቶች አልነበሩም (ዘጸ. 21:12-14፤ ዘኁል. 15:27-31)። የሙሴን ሕግ ንቀው ኃጢአት የሚፈጽሙ ሰዎች በሞት ይቀጡ ነበር (ዘጸግ. 17:1-7)። ለዚህ ነው ዳዊት በመዝሙር (51) ያለውን እንደዚያ ዓይነት

ጸሎት የጸለየው። በሥልጣኑ በመጠቀም ሆን ብሎ ኃጢአትን ስለፈጸመ፤ በሞት መቀጣት ይገባው ነበር። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታን ለመነ። እርሱም ብዙ መሥዋዕቶችን ማቅረብ እንደማያድነው ያውቅ ነበር። ስለሆነም፤ ሊያቀርብ የሚችለው ነገር ቢኖር የተሰበረ ልብ ነበር። (መዝ. 51:16-17)።

ዕቡይ ልብ አንድ አማኝ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ግንኙነት የሚጎዳው እንዴት ነው? ይህ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደመርገጥ፤ ያዳነውን ውድ ደም እንደማርከስና መንፈስ ቅዱስን እንደመሳደብ ነው። ይህ በዕብራውያን 10:19-25 የቀረበው ምክር ተገላቢጦሽ ነው! ወደኋላ የተመለሰ አማኝ እምነቱን፤ ተስፋውንና ፍቅሩን አጥብቆ ከመያዝ ይልቅ በአኗኗሩ የክርስቶስንና የቤተ ክርስቲያንን ስም ያሰድባል።

እንዲህ ዓይነት ክርስቲያን ከእግዚአብሔር ምን ሊጠብቅ ይችላል? እንዲህ ዓይነቱ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር ዘንድ ሊጠብቅ የሚችለው ኃይለኛ ቅጣትን ነው። (ቅጣት የዕብራውያን ምዕራፍ 12 ጭብጥ ነው።) እንደ ፍርድና ኃይለኛ ቁጣ (10:27)፤ ወይም «የሚብስ ቅጣት» (ቁ. 29) የመሳሰሉትን ቃላት ቀለል አድርገን ልናይ አይገባም። ከግብጽ በበጎች ደም ድነው ከወጡት እስራኤላውያን ወደ ተስፋይቱ ምድር የገቡ ሰዎች ብዙዎች አለመሆናቸውን እናውቃለን። ሁሉም በምድረ በዳ ላይ ሞተው ቀርተዋል ማለት ይቻላል። ይህም ወደሞት የሚያደርስ ኃጢአት እንዳለ ያሳየናል (1ኛ ዮሐ. 5:16)። አንዳንድ የቆሮንቶስ አማኞች ሆን ብለው ኃጢአት በመሥራታቸው ምክንያት ተቀጥተዋል፤ ለሞትም ተዳርገዋል (1ኛ ቆሮ. 11:30)።

እግዚአብሔር ሁልጊዜም የዓመፀኛ ክርስቲያንን ሕይወት ባያጠፋም፤ መቅጣቱ ግን የማይቀር ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡ ለሆኑት እስራኤላውያን፤ «በቀል የእኔ ነው» ሲል ተናግሯል። እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ እንደሚፈርድም የዕብራውያን ጸሐፊ (10:30) ዘዳግም 32:35ንም ጠቅሶ አስረድቷል። ስለዚህ «በእግዚአብሔር እጅ መውደቅ እጅግ የሚያስፈራ ነው» (ዕብ. 10:31)።

የዕብራውያን መልእክት ዋነኛ ጭብጥ፤ «እግዚአብሔር ለተናገረው ቃል ምላሽ የምትሰጡት እንዴት ነው?» የሚል ነው። እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ቃል አምነው ለመታዘዝ ባለመፈለጋቸው፤ እግዚአብሔር ቀጥቷቸዋል። ጳውሎስ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በድፍረት የሚፈጸም ኃጢአት እንዳያደርጉ ለማስጠንቀቅ ይህንኑ እውነት ገልጾላቸዋል (1ኛ ቆሮ. 10:1-12)። በዚህ ምንባብ ውስጥ የቀረቡት ምሳሌዎች ሆን ብለው በድፍረት ኃጢአት በመፈጸማቸው

የሞቱትን ሰዎች እንደሚያካትቱ አስተውሉ። በዕብራውያን ምዕራፍ 12 ላይ ስለ ቅጣት በምናጠናበት ጊዜ እግዚአብሔር በልጆቹ ላይ ስለሚወስደው ስለዚህ አስፈሪ እርምጃ ጠለቅ ብለን እንመለከታለን።

ይህ ቅጣት ዛሬ በክርስቲያኖች ላይ ተግባራዊ እንደሚሆን ነገር ግን ደኅንነትን እንደማያሳጣ ስገልጽ፤ ቅጣት ቀለል ተደርጎ መታየት አለበት ማለቱ አይደለም። እያንዳንዱ ክርስቲያን መታዘዝና በሁሉም ነገሮች እግዚአብሔርን ማስደሰት ይጠበቅበታል። የቀድሞው የሙዲ የመጽሐፍ ቅዱስ ተቋም ፕሬዚዳንት የነበሩት ዶክተር ዊሊያም ካልበርትስን፤ «ይቅርታ የተደረገላቸው ኃጢአቶች ስለሚያስከትሏቸው አሳዛኝ መዘዞች» ያስጠነቅቁ ነበር። እግዚአብሔር የዳዊትን ኃጢአቶች ይቅር ቢልም፤ ለብዙ ዓመታት በአሳዛኝ መዘዞች ሲሠቃይ ኖሯል (2ኛ ሳሙ. 12:7-15)። ዳዊት የእግዚአብሔርን ትእዛዛት በመናቁ (12:9)፤ እግዚአብሔር ቀጥቶታል።

በመንፈሳዊ ጥርጣሬና ስልቶች ውስጥ ተደፍቆ በፈቃዱ የእግዚአብሔርን ቃል በመናቅ ላይ የሚገኝ አማኝ፤ ከዚህ መንገድ ይመለስ ዘንድ ምን ማድረግ ይኖርበታል? ምሕረትንና ይቅርታን ያገኝ ዘንድ ወደ እግዚአብሔር መመለስ አለበት። የክርስቶስ መስዋዕት ለኃጢአታችን ሁሉ በቂ በመሆኑ፤ ለኃጢአት ሌላ መስዋዕት ማቅረቡ አስፈላጊ አይደለም። ለቅጣቱ በእግዚአብሔር እጅ መውደቁ እጅግ አስፈሪ ሲሆን፤ ለመንጸትና ለመመለስ ከእርሱ እጅ መውደቁ ግሩም ነው። ዳዊት የምሕረቱን ታላቅነት በመገንዘብ ከእግዚአብሔር እጅ መውደቅን መርጧል (1ኛ ዜና 12:13)።

ሐ. አበረታች ማጽኛ (ዕብ. 10:32-39)። አንባቢያን ምክሩን በተሳሳተ መንገድ እንዳይረዱት ጸሐፊው የማበረታቻና የማጽኛ ቃላት ያስከትላል። አንባቢያኑ እውነተኛ ክርስቲያኖች መሆናቸውን በበቂ መረጃ አስመስክረዋል። ስለሆነም፤ ጸሐፊው የእግዚአብሔርን ቃል በመናቅ ቅጣቱን እንደሚቀበሉ አይጠብቅም! እንዲያውም፤ እንደ ዕብራውያን 6 ሁሉ ጸሐፊው ተውላጠ ስሞችን ከ«እኛ» (10:26) ወደ «እርሱ» (ቁ. 29) እና «እነርሱ» (ቁ. 39) ለውጧል።

ቀደም ሲል አንባቢያን ንብረታቸውን እስኪያጡ ድረስ ነቀፋንና መከራን ለመቀበል ፈቃደኞች ነበሩ። ራሳቸው ባይሰደዱም፤ የሌሎችን ክርስቲያኖች መከራና እስራት ተካፍለዋል። በዚያን ጊዜ ከፍተኛ እምነትና ተስፋ የነበራቸው ሲሆን፤ አሁን ግን እምነታቸውን ጥለው ወደ አሮጌው ሃይማኖታቸው ለመመለስ ያስቡ ነበር።

የድል ምስጢር ያለው በእምነታቸውና ትዕግሥታቸው ውስጥ ነበር። የነዚህን ጸጋዎች ጥምረት በዕብራውያን 5:12 እና 15

ተመልከተናል። እዚህ ላይ ጸሐፊው የዕብራውያን መልእክት የተመሠረተበትን ምንባብ ያቀርባል። ይህም «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» የሚለው ነው (10:38)። ጥቅሱ የተወሰደው ከዕንባቆም 2:4 ሲሆን፤ በሮሜ 1:17 እና ገላትያ 3:11ም አገልግሏል። የሮሜ መልእክት በጽድቅ ላይ ሲያተኩር፤ የገላትያ መልእክት በሕይወት የመኖርን ጉዳይ ያብራራል። የዕብራውያን መልእክት ደግሞ «በእምነት» ላይ አጽንኦትን ይሰጣል። ከኃጢአታችን በእምነት መዳናችን ብቻ በቂ አይደለም። በእምነት መኖርም አለብን። ይህ የዕብራውያን 11-13 ጭብጥ ነው።

በእምነት የሚኖር አማኝ ወደ ፍጹምነት ይሄዳል (6:1)። በማየት የሚመላለስ አማኝ ግን ወደኋላ ያፈገፍጋል (10:39)። «ማፈግፈግ» በዚህ ዓውደንባብ ውስጥ ምን ማለት ነው? ማፈግፈግ ተብሎ የተተረጎመው የፅርዕ ቃል በአዲስ ኪዳን ውስጥ 20 ያህል ጊዜ አገልግሏል። ይህ የግሪኩ ቃል ከተገለጸባቸው የተለያዩ ፍችዎች መካከል «መጥፋት» (የሐዋ. 8:20)፤ «መሞት» (የሐዋ. 25:16)፤ «መጥፋት» (ሮሜ 9:22) እና «ማባከን» (ማቴ. 26:16) ይገኙባቸዋል። ይህ ቃል ዘላለማዊ ፍርድን ሊያመለክት ቢችልም፤ በሁሉም አገባቦቹ ውስጥ ይህንን አሳብ የግድ አያሳይም። በእኔ አመለካከት፤ በ10:39 ያገለገለው «ማባከን» በሚለው ፍችው ነው። በእምነት የማይመላለስ አማኝ ወደ አሮጌ መንገዶቹ በመመለስ ሕይወቱን ያባክናል።

ሕይወትን ማዳን፤ የማባከን ተቃራኒ ነው። በእምነት መመላለስ ማለት የእግዚአብሔርን ቃል በመታዘዝ ለኢየሱስ ክርስቶስ መኖር ነው። ለእርሱ ስንል ሕይወታችንን ብንተው መልስን እናገኘዋለን እንጂ አናጠፋውም። እንዲያውም ሕይወታችንን እናድናለን! (ማቴ. 16:25-27)። በራሴ የመጋቢነት አገልግሎት፤ ጀርባቸውን ለእግዚአብሔር ፈቃድ በመስጠታቸው እንደ እስራኤል ለዓመታት በመባከን በረሃ ውስጥ ሲቅበዘበዙ የኖሩ ሰዎች አጋጥመውኛል።

እኛ ግን በእምነት ልንመላለስ እንችላለን! በእምነት በምንመላለስበት ጊዜ፤ ታላቁ ሊቀ ካህናችን ሊመራንና ፍጹም ሊያደርገን አብሮን ይሆናል!